

Kenmerk: B2020/3644

Notulen van:

Vergadering algemeen bestuur

Datum:

23 september 2020

Locatie:

Via Zoom

Tijd:

19.30 uur

Aanwezige AB-leden:	De heer S.M.M. Kuks (voorzitter), mevrouw B.H.M. Aarnink (lid dagelijks bestuur/Water Natuurlijk), de heer J. van Agteren (lid dagelijks bestuur/AWP), de heer H. Alberts (Natuur), de heer R.I. Andringa (secretaris), de heer J.A.G. Arkink (CDA), de heer C. Bos (CDA), mevrouw A.A. Broekman-Veltman (VVD), de heer F. Ensink (CDA), de heer W.E. van de Griendt (Water Natuurlijk), mevrouw E. Hemmers-Markerink (CDA), mevrouw A. Kranenburg (Water Natuurlijk), de heer J. van Keulen (Bedrijven), de heer J.G.A. Kleissen (Landbouw), de heer D.E.J. Liefers (lid dagelijks bestuur/Bedrijven), de heer E.J. Meijboom (50PLUS), de heer C.H.M. Mentink (Landbouw), mevrouw R.B.J. Merz (AWP), de heer J. Nicolai (Water Natuurlijk), mevrouw E.F.M. Pot (Water Natuurlijk), de heer P.F. Rijtema (VVD), mevrouw J.H.M. Rikkink-Knippers (VVD), de heer P.R.C.M. Schnellen (Bedrijven), de heer T. Schoo (OUDERENPARTIJ), de heer W.A. Siebring (Landbouw), de heer W. Stegeman (lid dagelijks bestuur/CDA), de heer W.H. Tromp (ChristenUnie), de heer M.G.T. Wispels (AWP)
Afwezige AB-leden:	Mevrouw M. van Dijk (Water Natuurlijk), mevrouw H. Kramer-Brunink (Landbouw), de heer T. Schoo (OUDERENPARTIJ) vanaf 20.15 uur afwezig en de heer P.R.C.M. Schnellen (Bedrijven) vanaf 20.30 uur afwezig.

*Verder
aanwezig:*

I. Algemeen

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter: Dames en heren, het valt van nature stil en dat is het moment, ook op de klok kijkend, dat wij kunnen beginnen aan deze vergadering. Ik open de vergadering van het algemeen bestuur van waterschap Vechtstromen op woensdag 23 september 2020. Ik heet u allen van harte welkom. Er is een bericht van verhindering ontvangen van Hellen Hemmers, Henriëtte Kramer en Myrthe van Dijk maar zij volgt de vergadering via Zoom en er is dus een onlineverbinding met deze vergadering. Het is alleen bij wet bepaald dat wij een keuze moeten maken. Wij kunnen niet hybride vergaderen. Als wij kiezen voor een fysiek aanwezige vergadering dan kan er geen online deelname zijn. Alleen de aanwezige AB-leden bepalen nu het verloop van de vergadering. Als er gestemd moet worden, kunnen ook alleen zij hun stem uitbrengen. Dan heb ik bericht gekregen dat de heer Schoo om 20.15 uur de vergadering moet verlaten en de heer Schnellen om 20.30 uur. Voor de rest geldt neem ik aan dat u tot het einde van de vergadering blijft. Wie weet hoe laat dat wordt. Dat heeft u zelf in de hand. Als het gaat om de orde van de vergadering de heer Bos.

De heer Bos (CDA): Ook Ellen Hemmers volgt de vergadering via Zoom als het goed is.

De voorzitter: Oké, prima. Ja. Waarvan akte. Ik heb geen verdere mededelingen bij de opening van de vergadering. Oh ja, behalve dat ik graag ook de briefschrijver die op de publieke tribune zit van harte welkom wil heten. Hij heeft een brief geschreven die bij de ingekomen stukken op de agenda is gezet. Hij is benieuwd hoe u daarop reageert. Hij maakt geen gebruik van het insprekrecht dus luistert alleen vanaf de tribune. Dan hebben wij punt 1 gehad en ga ik graag met u naar punt 2.

2. Verslag openbare vergadering 1 juli 2020 + toezeggingenlijst

De voorzitter: Dan agendapunt 2, het verslag van de openbare vergadering van 1 juli 2020. Aan u de vraag of u opmerkingen heeft bij het verslag. Ik ga er niet paginagewijs doorheen. Als u iets gewijzigd wilt zien, steekt u dan uw hand op. Dan geef ik u het woord. De heer Rijtema van de VVD.

De heer Rijtema (VVD): Dank u wel voorzitter. Het betreft denk ik een foutje in de snelheid van het noteren. Op pagina 10 staat bij mijn inbreng: "Het betreft het opzuigen van het hele indicatietraject." Dat moet zijn het innovatietraject.

De voorzitter: Inderdaad. Dank voor deze correctie. Het lijkt mij heel aannemelijk dat het dat moet zijn. Dat veranderen wij. Zijn er nog andere opmerkingen bij het verslag? Zo niet, dan stellen wij het verslag vast behoudens deze wijziging. Aldus besloten.

Dan komen wij bij de toezeggingenlijst. Die is apart bijgevoegd. Daarvoor moet ik mijn bril even afzetten. Wij lopen de toezeggingen even langs. Nou, dat hoeven wij niet te doen want u kunt in het overzicht zien wat de status is van elke toezegging. Dan vraag ik ook maar één keer of het voor u duidelijk is of dat u daarover nog vragen heeft. Zo niet, dan ga ik ervan uit dat het duidelijk is. Dan nemen wij dit voor kennisgeving aan en staan de toezeggingen conform de vermelde status. Bij deze. Dan kunnen wij door naar agendapunt 3 en dat betreft het vragenhalfuur.

3. Vragenhalfuur:

De voorzitter: Er is de afgelopen 24 uur nog een vraag aangemeld door de heer Van de Griendt van Water Natuurlijk. Volgens het reglement kan die in behandeling worden genomen. Ik geef hem graag het woord om zijn vraag aan de orde te stellen. De heer Van de Griendt van Water Natuurlijk.

De heer Van de Griendt (Water Natuurlijk): Dank u wel voorzitter. In het recente halfjaarbericht van de Nederlandse Waterschapsbank lees ik dat de Europese Investeringsbank op 27 juli jongstleden alle onder haar toezicht staande instellingen aanbevolen heeft de dividenduitkeringen uit te stellen en de periode te verlengen van 1 oktober 2020 tot na 1 januari 2021. Dit roept een tweetal vragen op die ik graag aan de portefeuillehouder de heer Stegeman wil stellen. Kan de portefeuillehouder aangeven of de aandeelhouders van de Nederlandse Waterschapsbank al wat hebben besloten over het uitstel van de dividenduitkering? En zo niet, of en wanneer hij verwacht dat dit besluit zal worden voorgelegd? Kan de portefeuillehouder aangeven wat de consequenties voor het waterschap zijn als het dividend pas na 1 januari wordt uitgekeerd, bijvoorbeeld ten aanzien van de start van het innovatiefonds? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u. U stelt de vraag aan de heer Stegeman, portefeuillehouder Financiën. Het woord is aan de heer Stegeman.

De heer Stegeman: Dank u wel. Deze informatie klopt. In de gehouden aandeelhoudersvergadering waarin wij het boekjaar 2019 hebben afgesloten is het dividend wel vastgesteld door de aandeelhouders en is ook als zodanig in de boeken opgenomen als een vordering richting de waterschappen. Dus, de toewijzing staat niet meer ter discussie alleen het moment van uitkering.

Wij hadden destijds het verzoek de uitkering uit te stellen tot na 1 oktober 2020. In de tussenliggende periode heeft zowel de Nederlandse Waterschapsbank als de Bank van Nederlandse Gemeenten een verzoek ingediend bij de ECB om gezien hun bijzondere positie ten opzichte van commerciële banken toch de mogelijkheid te krijgen het dividend wel uit te keren om daarmee ook de economie een stimulans te geven, zeker in deze coronatijd. Ondanks indringende gesprekken en ondanks het unaniem verzoek ook gesteund door het Ministerie van Financiën heeft de ECB daarmee niet ingestemd en heeft vervolgens de banken opdracht gegeven de uitbetaling in ieder geval uit te stellen tot na 1 januari 2021. Dit is door de directie met de Raad van Commissarissen besproken. De Raad van Commissarissen acht het niet verstandig dit advies ter zijde te leggen. Wij zullen qua uitbetaling moeten wachten tot na 1 januari 2021. Ik heb intern de vraag heel duidelijk gesteld of het ons raakt. Het raakt ons op dit moment niet in onze liquiditeitspositie. Wij hebben iedere maand een liquiditeitsprognose. Mocht de liquiditeit een probleem worden dan is ons de mogelijkheid geboden een kasgeldlening af te sluiten tegen zelfs een negatieve rente. Ik heb nog overwogen dat op dit moment te doen maar dat is mij ernstig afgeraden. Wij komen dan in een royale vermogenspositie terecht waarbij wij het risico lopen dat wij zelfs worden gedwongen tot kasgeldbankieren.

De voorzitter: Dit is het antwoord op uw vragen. De ECB is de Economische Centrale Bank voor wie zocht naar de betekenis van deze afkorting. Ik kijk naar de heer Van de Griendt. Voldoende beantwoord volgens u? Geeft het nog aanleiding tot opmerkingen of vragen van anderen? Ja, mevrouw Merz van de fractie AWP.

Mevrouw Merz (AWP): Ik ben benieuwd of de ECB heeft verteld waarom zij dat zo vinden.

De voorzitter: De heer Stegeman portefeuillehouder.

De heer Stegeman: Dat wordt gevaarlijk want dan moet ik ernaar raden maar ik ga ervan uit dat de ECB zich zorgen maakt rond de positie van de banken in zijn algemeenheid en alle banken wil verplichten niet over te gaan tot uitkering van dividend. Wij hebben niet kunnen bewerkstelligen onze uitzonderingspositie boven tafel te krijgen. Op zich is dat niet nieuw want wij hebben ook met de ECB een langdurige discussie gevoerd over de bijzondere positie die wij graag wilden hebben. Dat proces heeft ook meer dan drie jaar geduurd. In die zin ben ik niet verrast dat dit besluit als zodanig wordt voorgelegd.

De voorzitter: Iemand anders nog naar aanleiding van? Zo niet, dan is deze vraag afgesloten. Is er iemand anders die nog een andere vraag wil stellen in dit vragenhalfuur? Niet? Dan kunnen wij ook het vragenhalfuur afronden. Dan kunnen wij door naar agendapunt 4 de ingezonden stukken en mededelingen.

4. Ingekomen stukken en mededelingen

4.a Brief inwoner over de positie van het waterschap, het contact en de zichtbaarheid van het bestuur

De voorzitter: Er is één ingezonden brief betreffende de invulling van de rol van waterschap Vechtstromen en de zichtbaarheid van het bestuur. Is er iemand die naar aanleiding van dit ingekomen stuk het woord wil voeren? Ik zie de heer Nicolaï, de heer Mentink, de heer Wispels, de heer Tromp, de heer Ensink en de heer Alberts. Goed, ik begin bij de heer Nicolaï.

De heer Nicolaï (Water Natuurlijk): Ja dank u voorzitter. Een brief van een schrijver. Ja, zo vaak maken wij dat hier niet mee. Ik hoor dat de schrijver op de tribune zit. Ik weet niet wie de schrijver is, wie ik daarvoor aan moet spreken of aan moet kijken maar ik kijk algemeen die kant maar op. Allereerst zijn wij blij dat burgers betrokken zijn en op deze manier ook hun geluid laten horen in dit waterschap. Een betrokken burger en toch ook een kritische burger.

Maar er staat ook een groot compliment in, daar eindigt deze burger mee namelijk dat de burger heel erg blij is met de wijze waarop wij De Doorbraak gerealiseerd hebben. Nou, daar bent u niet de enige in. Dat zijn wij allemaal maar wij zijn blij dat u dat ook herkent. U heeft drie keer een brief geschreven en twee keer is de brief blijkbaar niet aangekomen of is die niet beantwoord. Ik vind dat dat niet zou moeten. De organisatie zou ernaar moeten kijken waar het fout gegaan zou kunnen zijn. U stuurt die brief vooral omdat u zorgen heeft. Zorgen over het klimaat. U vindt dat wij daar als waterschap onzichtbaar in acteren, dat wij niet duidelijk maken wat wij daar precies aan doen en wat onze agenda daarin is. Het klimaat is uw grote zorg en u vraagt zich af waar het 'Schap' is, een mooi oud woord voor het waterschap. U spreekt ons als Water Natuurlijk aan maar ook het CDA. Ik spreek als Water Natuurlijk. U spreekt ons direct aan op ons programma. U zegt dat in ons programma biodiversiteit, duurzaamheid en natuur staan. Wat is daar tot nu toe van terechtgekomen? Dan moeten wij ons zelf in de ogen kijken. Blijkbaar doen wij het toch niet helemaal goed. Wij communiceren op een of andere manier niet goed genoeg om te laten zien wat wij aan het doen zijn. Ik wil er kort op reageren. In de loop van deze vergadering wordt de meerjarenverkenning vastgesteld. U zult zien en horen dat in deze meerjarenverkenning heel veel van onze programma's, de vergroening, het klimaat en de duurzaamheid, daarin terug te horen zullen zijn. Het is ons programma maar het is niet alleen ons programma. Het programma is van ons allemaal. Alle partijen hebben dat programma hier omarmd. Het maaibeeld is vandaag uitgebreid ter discussie gekomen. Hoe wij dat in de toekomst graag willen hebben. Dus, doen wij wat dat betreft onze uiterste best maar het is niet zo dat als wij vandaag zaken besluiten dat het morgen dan al gerealiseerd is. Ja, u geeft aan dat u graag op de hoogte gehouden wordt. Ik kan namens Water Natuurlijk in elk geval uitspreken dat wij een driemaandelijks, tweemaandelijks nieuwsbrief hebben. Wij willen u daar met plezier op abonneren zodat u in elk geval kunt zien wat wij als Water Natuurlijk daaraan doen. In elk geval dank voor het meedenken. Wij zullen in de toekomst proberen nog meer zichtbaar te zijn. Dank voor uw brief.

De voorzitter: Voordat ik naar de heer Mentink van de fractie Landbouw ga wil ik even zeggen dat wij vanuit de organisatie natuurlijk een brief terug hadden kunnen schrijven maar wij hebben telefonisch met hem hier overleg over gehad. Hij wilde de boodschap vooral aan u als algemeen bestuur overbrengen en hoort liever van u hoe u vanavond hierop reageert dan dat hij uit onze organisatie een brief als antwoord krijgt. Dan doen wij geen recht aan zijn brief. Het is een appél aan u. Dan geef ik het woord aan de heer Mentink van de fractie Landbouw.

De heer Mentink (Landbouw): Dank u wel voorzitter. Er is contact gezocht met een lid van het bestuur. Het lid van het bestuur heeft een reactie en uiteindelijk weer een advies om de uitstoot door de agrarische sector te verminderen naar Fabeltjesland verwezen. Van samen oplossen was totaal geen sprake. Iedereen kreeg de schuld, had het mis en begreep het niet behalve de sector van het bestuurslid. Natuurlijk raakt mij dat. Ik had graag gehad dat men de feiten en kennis onderzocht had die er in de agrarische sector is. De agrarische sector heeft heel veel gedaan. Eigenlijk voel je je dan toch een beetje op je ziel getrapt dat wij niet genoeg gedaan zouden hebben. Wij doen onze uiterste best maar zo voelt het bij mij. Dat is mijn reactie daarop.

De voorzitter: Mooi, dank u wel. Dan ga ik naar de heer Ensink van de fractie CDA.

De heer Ensink (CDA): Ja, dank u wel voorzitter. Allereerst hartelijk dank voor de brief die wij van de brievenrijver hebben ontvangen. Wij hebben de brief ook gelezen en besproken. Uiteraard zien wij zo'n brief als een gratis advies. Daar kun je nog eens goed over nadenken. Wij worden ook aangesproken dat wij bepaalde dingen wel en andere dingen niet doen. Nou, ik wil niet alles hier verdedigen want daarvoor is het karakter van deze vergadering niet, maar één ding wil ik zeggen. Wij houden ons als CDA-fractie druk bezig met de zorgen over de gevolgen van de droogte. Daar hebben wij vanmiddag ook even aandacht voor gevraagd.

Wij hebben daarover schriftelijke vragen ingediend. Voor het overige zouden wij als CDA-fractie de briefschrijver graag willen uitnodigen voor de eerstvolgende fractievergadering om de brief uitvoerig met hem door te spreken. Dat is waarschijnlijk op 6 november om 14.00 uur. U krijgt van ons een uitnodiging om daar in detail over uw brief te spreken.

De voorzitter: Voordat hij dat heel eng vindt. Het is een uitnodiging van u als fractie om het advies toe te lichten.

De heer Ensink (CDA): Kijk een advies is niet voor niets. Een advies bespreek je met elkaar. Dat is hoor en wederhoor en uitwisseling van argumenten. Nou, daar staan wij open voor. Dat kun je ons inziens het beste in een fractievergadering, waar de hele fractie bij is, goed met elkaar bediscussiëren. Nou, als de coronaperikelen ons geen parten spelen doen wij dat hier in het waterschapshuis. Dat is heel helder, heel open en heel transparant.

De voorzitter: Ja. Uitstekend. Niet in het hol van de leeuw.

De heer Ensink (CDA): Nou, soms gebruiken wij weleens leeuwen maar dan op de goede manier.

De voorzitter: Heel goed. Fijn dank u wel. Dan ga ik naar de heer Tromp van de ChristenUnie.

De heer Tromp (ChristenUnie): Ja, dank u wel. Ja, ook ik heb de brief met veel belangstelling gelezen. Ik wil daarvoor ook dank uitspreken. Voor deze mooie brief. Precies datgene wat wordt beschreven in de brief is datgene waar wij zoveel mee bezig zijn. Als ik terugdenk aan onze gezamenlijke bijeenkomst in Mooi Rivier dan ging het over dit thema. En precies dat is niet duidelijk voor onze inwoners. Dat moeten wij ons aantrekken. Daar moeten wij wat mee. Het heeft mij ook doen verbazen dat de briefschrijver zegt tot tweemaal toe geen reactie te krijgen op zijn brief. Dat roept de vraag op hoe dat eigenlijk gaat en of dat aandacht binnen onze organisatie verdient. Zodat iemand op zijn minst een antwoord krijgt dat hij een reactie tegemoet kan zien. Dat een bestuurslid van de gelegenheid gebruik gemaakt heeft een eigen stuk op te sturen, laat ik aan die persoon. Er worden ook een achttal punten genoemd waarin staat: laat je zien, laat je horen, vertel wat je doet. Niet alleen als algemeen bestuur maar ook als politieke partij. Dat vind ik een geweldig advies dat ik graag meeneem. Het is wat uitzonderlijk en wat mij betreft mag dit wel iets meer. Ik dank hartelijk voor de brief en voor het compliment. Dank.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar de heer Alberts van de fractie Natuur.

De heer Alberts (Natuur): Mijn reactie is een beetje een vervolg hiervan. Die brief ligt er niet om. Die houdt ons een spiegel voor en dat is heel erg goed. Wat dat betreft dank aan de briefschrijver. Er staan ook een aantal suggesties in. Ik denk dat wij daar iets mee moeten doen. Misschien dat wij er ook iets mee moeten doen dat hier iemand is, er zullen er ongetwijfeld meer zijn binnen ons waterschap, die een mening heeft over hetgeen wij doen. Misschien moeten wij toch zien dat wij op een of andere manier een podium krijgen waarin mensen die wat vinden dit ook kunnen uiten. Ik ben erg content, dat mag ik hier ook wel zeggen, met het positieve verhaal over De Doorbraak. Wij zijn er zo vreselijk lang mee bezig geweest. Ik mag dat heus wel eventjes zeggen. Maar ik vind wel dat wij hier iets mee moeten. Dit moet niet hier behandeld worden en dat iedereen daarna weer tevreden naar huis gaat. Ik vind dat hier een actie op moet komen waarbij mensen die een mening hebben, die ergens vragen over hebben, zoals ik net al zei dit ook vrijelijk kunnen doen. Hierbij wil ik het laten.

De voorzitter: Dank u wel, dan ga ik naar de heer Wispels van ... nee, nu heb ik het verkeerd. Helpt u mij even. Oh juist, de heer Schoo van de OUDERENPARTIJ en van de AWP? Ook hé? Oké helder. Eerst de heer Schoo van de OUDERENPARTIJ. Aan u het woord.

De heer Schoo (OUDERENPARTIJ): Ja, die wil de brieven schrijver bedanken, ook namens 50PLUS. Wij hebben de boodschap van meneer begrepen. Ik ben het met de collega's eens dat wij hiermee iets moeten. Ik denk dat dit een mooie aanleiding kan zijn. Ik vind het wat overdreven om hem ook uit te nodigen voor de fractievergadering maar ik vertrouw het CDA wat dat betreft volledig. Ik weet zeker dat die een goede discussie met elkaar voeren en dat horen wij vast nog wel terug. Ik zou de heer brieven schrijver willen bedanken. Wij nemen zijn aanbevelingen ter harte.

De voorzitter: Goed, dan gaan wij naar de fractie AWP de heer Wispels.

De heer Wispels (AWP): Dank u wel voorzitter. Ook wij hebben de brief met aandacht gelezen. Vier kantjes, daar spreekt betrokkenheid uit. Ook wij verwonderen ons over de dienstverlening dat brieven worden ingezonden waarop niet gereageerd wordt. Voor de rest doet mij dit eigenlijk denken aan een boekwerk dat in het vorige bestuur ook al landelijk is uitgegaan over het 'oude bestuur' waarbij wij dus niet zichtbaar zijn. Wij zijn nu al een paar jaar bezig om zichtbaarder te worden maar wij moeten helaas ook constateren dat ons gremium geen aandacht krijgt van het medium. Nou, dat is een dilemma. Wij kijken er al een paar jaar met allerlei communicatievisies naar hoe wij dit van de grond kunnen krijgen. Ik zou de schrijver eigenlijk willen uitnodigen te vragen waarin wij onze communicatievisie zouden kunnen verbeteren. Ik merk dat deze persoon daar misschien een idee over heeft of een advies hiervoor zou kunnen geven. Dan ten aanzien van die acht punten. Het lijkt mij helder. Het is niet de bedoeling dat wij als algemeen bestuur reageren vanuit allerlei fractiestandpunten maar dat wij met name de organisatie vragen dit gezamenlijk op te pakken en kijken of wij hierin een verbetering kunnen doorvoeren. Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Dank u. Heb ik iedereen de kans gegeven te reageren? Ja? Dan zou ik nog twee dingen willen zeggen. Richting de schrijver van de brief. Misschien voor u het handigst dat u het houdt bij de CDA-fractie die de eerste was u uit te nodigen om in gesprek te gaan. Het is natuurlijk aan u of u dat ook wilt maar die uitnodiging staat. Via de fractie CDA horen wij wat er uit het gesprek gekomen is en welk voordeel wij als geheel algemeen bestuur hiermee kunnen doen. Misschien is dat een goede afspraak? Het is uiteraard geheel aan u of u daarop wilt ingaan. Het tweede is dat u vragen heeft bij de manier van beantwoording van brieven. Daarover wil ik graag nog eens met u spreken. Ik stel voor dat te doen in de commissie Duurzaamheid, Bestuur en Organiseren. Eén zin daarover. Alle brieven die binnenkomen hebben wel degelijk onze aandacht maar de ene brief is gemakkelijker te beantwoorden dan de ander. Dit is nu zo'n brief waarvan ik dacht dat het niet passend was een antwoord te sturen maar die brief moet echt bij u terechtkomen. Dat is vanavond gelukt en daar ben ik heel blij om. U heeft er allemaal in verschillende bewoordingen iets over gezegd. Daarmee is het thema dat de brieven schrijver aansnijdt heel duidelijk benoemd in uw bestuur. Het geeft ongetwijfeld aanleiding tot verder gesprek. Het CDA loopt daarin nu even voorop en gaat het thema ook uitdiepen. Dat vinden wij heel fijn. Ja, de heer Ensink.

De heer Ensink (CDA): Nou, ik hoop dat alle fracties dat gaan uitdiepen. Het is geen monopoly van ons. Het is gewoon een ...

De voorzitter: Bij interruptie. Ik bedoel eigenlijk dat u het gaat uitdiepen met de schrijver van de brief en iedereen gaat er uiteraard over nadenken. De heer Van Keulen en dan de heer Bos. Ja, de heer Van Keulen van de fractie Bedrijven.

De heer Van Keulen (Bedrijven): Voorzitter bedankt. Wij hebben de brief natuurlijk ook gelezen. Het valt mij op dat de man veel kennis van zaken heeft. Meer dan de gemiddelde burger denk ik. Dat hij die vragen stelt en oplossingen biedt zou eerder bij de afdeling Communicatie terecht moeten komen.

Ik heb begrepen dat hij contact heeft gehad met een van de medewerkers van Communicatie. Ik ben dus benieuwd hoe Communicatie hierover denkt. Het is eigenlijk een open brief. Hij beantwoordt zijn eigen vragen al een beetje vind ik. Hij heeft zoveel kennis en kunde van het waterschap, laat hij eens een keer bij Communicatie optreden.

De voorzitter: Ja, daarop kan ik zeggen dat het contact er is. Dat gesprek loopt ook al. Daar praat ik graag in de commissievergaderingen met u over door. Daarbij komt ook de Communicatievisie op tafel. Hoe wij daar acties hebben bedacht om met dit thema bezig te zijn. Ik geef het woord aan de heer Bos van de fractie CDA.

De heer Bos (CDA): Als lid van het algemeen bestuur voelen wij ons nadrukkelijk ook ambassadeur van het waterschap. Dat is zo in onze eigen kennissenkring, naar onze eigen achterban maar wat mij betreft naar de hele bevolking. In die zin mogen mensen vanuit Vechtstromen, als dat past binnen de lijn, dus als het een Vriezenvenner is in mijn geval of als dat in een bepaalde achterban past rechtstreeks doorverwijzen naar een van de algemeen bestuursleden of naar de verschillende fracties. Want communicatie hierin moet wat mij betreft via zo direct mogelijke lijnen verlopen.

De voorzitter: Mooi. Het staat allemaal genoteerd. Graag praat ik hierover met u door in die commissievergadering. Mevrouw Pot van de fractie Water Natuurlijk.

Mevrouw Pot (Water Natuurlijk): Ja, ik ben zeer optimistisch gestemd over hoe een kiezer door middel van een brief het hele algemeen bestuur bereikt en hoe iedere fractie daarbinnen betreffende kiezer, weliswaar nog anoniem voor ons, uitnodigt op bezoek te komen bij de fractie. Dat pleit toch wel voor dit waterschap denk ik. Dat wij zoveel aandacht besteden aan een kiezer die daarom vraagt vind ik een compliment waard. Een compliment aan onszelf.

De voorzitter: Mooi. Is iedereen aan bod gekomen? Dan hebben we voor nu kennisgenomen van dit ingekomen stuk. Daaruit zijn acties voortgekomen waaronder het gesprek met de CDA-fractie en ook een bespreking in de commissie DBO. Verder zijn er geen andere ingekomen stukken of mededelingen als ik het goed heb. Dan gaan wij door naar het enige besprekingsstuk in deze vergadering de Meerjarenverkenning 2021- 2050. Dat is tevens ook een behoorlijk ... Ja, nu haal ik portefeuilles door elkaar geloof ik. De meerjarenverkenning 2021-2030 en niet 2050.

II. Besprekingsstukken (besluitvormend)

5. Meerjarenverkenning 2021-2030

De voorzitter: De meerjarenverkenning 2021-2030. De portefeuillehouder die hierover het woord voert namens het dagelijks bestuur is in eerste instantie de heer Stegeman omdat het vooral over financiën gaat maar er zitten ook heel veel beleidsinhoudelijke zaken in. Afhankelijk van hoe u de beschouwing doet op dit stuk zullen ook andere dagelijks bestuursleden het woord ter beantwoording hierover voeren. Ik stel voor u per fractie de gelegenheid te geven een beschouwing te geven op de voorliggende meerjarenverkenning. Ik begin bij de fractie Water Natuurlijk de heer Nicolai geef ik het woord.

In eerste termijn

De heer Nicolai (Water Natuurlijk): Dank u voorzitter. Vorige keer heb ik een korte samenvatting gegeven dus wil ik het nu iets uitgebreider doen. Een blauwgroene toekomst waar iedereen aan mee kan doen.

Deze MJV geeft inzicht hoe wij de gekozen blauwgroene koers vorm gaan geven en welke keuzes gemaakt gaan worden. Allereerst over de vergroening. Hoe gaat Vechtstromen bijdragen aan het versterken van de biodiversiteit en de ecologie?

Het zichtbaarst moet het wat ons betreft worden in een ander maaibeleid. Wij doen al wat, dat hebben wij vanmiddag gezien maar er kan wat ons betreft nog veel meer. Er zijn voorbeelden te over bij andere waterschappen en andere overheden. Het hoeft niet altijd extra geld te kosten. Minder maaien kan denk ik gewoon geld opleveren. Als er in weidevogelgebieden zonder problemen pas na 15 juni gemaaid kan worden, waarom zou dat dan in de rest van ons gebied niet kunnen? Er is meer dan maaibeleid. Vergroening in ons hele werken. Wij vinden dat in deze MJV een goede aanzet gegeven wordt de gewenste vergroening te bereiken en te realiseren. De beheeropgave. In deze bestuursperiode wordt ruim 80 miljoen euro geïnvesteerd om het beheer op orde te krijgen en ook te houden. Onze assets moeten op orde zijn en dat is voor ons geen vraag maar een vanzelfsprekendheid. Zoals ook eerder gezegd moeten wij eerst kijken of iets wel of niet vervangen moet worden. Misschien kunnen wij wel zonder die stuw, misschien kunnen wij wel zonder dat gemaal, misschien kunnen wij wel zonder die brug. Daarmee zouden wij kunnen besparen, minder beschoeien en minder baggeren. Je hoeft niet te baggeren omdat het op de baggerkalender staat. Je kunt ook baggeren omdat het nodig is. Dat kan geld opleveren. Klimaat. Wij hebben het eerder bij het stuk van onze briefschrijver ook al gehoord klimaat is een zorg. Het is onze grootste zorg en het is ook onze grootste opgave voor de komende jaren. Hoe wij kunnen anticiperen, hoe wij moeten anticiperen op het klimaat, op droogte maar toch ook nog steeds op wateroverlast. Dat is meer dan veel water afvoeren of veel extra water aanvoeren.

De afgelopen jaren heeft onze natuur onherstelbare schade opgelopen. Niet alleen door neerslagtekorten maar vooral ook door de vele grondwateronttrekkingen. Het lukt ons blijkbaar onvoldoende het gewenste grondwaterpeil voor natuur te realiseren. In 2050 moeten wij klimaat robuust zijn. Voor ons kwetsbare gebied is het nu al 5 minuten voor 12. Wij zouden wat ons betreft veel voortvarender moeten zijn met klimaatmaatregelen dan de Kaderrichtlijn Water. In 2027 voldoende wij voor het grootste gedeelte aan de inrichtingsopgaven. Dat is een prestatie van formaat. Wat betreft de KRW Keten Zuivering gaan wij het niet redden. Dat is een risico. Ook wij zien binnen de financieel gestelde kaders zoals wij die nu hebben geen mogelijkheden om dit te versnellen. Daarom moet het voor ons voorop staan dat de zuivering die het effluent op kwetsbare beken loost ook al eerste aangepakt moet worden. Dan het energieneutraal verhaal. Wij gaan van energieneutraal naar CO²-neutraal. Wij kunnen met die keuze goed uit te voeten maar wij hebben wel een verzoek. Inzicht geven hoe wij er nu voorstaan. Hoeveel wij nu uitstoten en hoeveel en waarmee wij dat jaarlijks gaan reduceren. Dus, hoe wij deze doelstelling denken te gaan bereiken. Dat kunnen wij nu nog niet uit het verhaal halen. Dan de financiële bijsturing. Wij staan achter de gemaakte keuzes en accepteren dat de stijging van de tarieven voorlopig stabiel blijft op 3,4% per jaar. Zorg hadden wij over de extra taakstelling die aan de organisatie werd opgelegd. Wij vertrouwen op de woorden van de secretaris-directeur dat deze taakstelling verantwoord ingevuld kan worden. De conclusie uit bovenstaande is dat Water Natuurlijk instemt met deze meerjarenverkenning en de financiële bijsturing kan steunen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij naar de fractie CDA de heer Ensink.

De heer Ensink (CDA): Ja, dank u wel voorzitter. Vanavond bespreken wij de eerste grote uitwerking van het bestuursakkoord dat wij vorig jaar bijna algemeen bestuursbreed hebben opgesteld en onderschreven. Als CDA-fractie willen wij beginnen zowel het dagelijks bestuur als de gehele organisatie een compliment te maken voor de wijze waarop wij als algemeen bestuur bij de behandeling van deze meerjarenverkenning zijn betrokken en zijn geïnformeerd. Er was alle gelegenheid onze vragen c.q. opmerkingen te kunnen bespreken met het dagelijks bestuur en met de organisatie.

Wij hebben als algemeen bestuur in verschillende sessies meegesproken over de inhoud, de nadere uitwerking en de consequenties die dit voor ons als waterschap Vechtstromen en last but not least voor onze inwoners c.q. ingezetenen gaat hebben. In de commissievergadering van 9 september hebben wij nog eens heel helder de status en het karakter van deze meerjarenverkenning met het dagelijks bestuur doorgesproken.

Immers, de volgende stap is de begroting voor het jaar 2021 en een meerjarenbegroting 2022-2025. Als CDA-fractie hebben wij in deze commissievergadering aangegeven dat wij zullen instemmen met deze meerjarenverkenning. Wij zijn ervan overtuigd dat het dagelijks bestuur op een contentieuze wijze deze meerjarenverkenning heeft voorbereid met uiteraard als vertrekpunt het bestuursakkoord maar ook met een nadere actuele invulling van de toekomstige investeringen. Deze meerjarenverkenning geeft een visie over het tijdvak van 2021 tot 2030. Zeker gezien de huidige situatie van coronacrisis met alle gevolgen van dien moet je wel haast over profetische gaven beschikken om aan te geven hoe de waterschapswereld in casus het waterschap Vechtstromen er dan uit zal zien. Toch onderschrijven wij als CDA-fractie het maken van een langetermijnvisie als onderdeel van duurzaam financieel beleid waarbij er zoals is opgemerkt jaarlijks kan worden bijgestuurd door middel van de bespreking van de Voorjaarsnota en de daaropvolgende begroting. In de stukken bij deze meerjarenverkenning worden op een uitvoerige wijze de diverse thema's en aandachtsgebieden beschreven. Dat gaan wij nu niet allemaal herhalen. Met name de bijlage waarin de samenvatting van deze meerjarenverkenning wordt weergegeven geeft een heel duidelijk beeld wat ons als waterschap Vechtstromen in de komende jaren te doen staat. Toch nog een paar opmerkingen. In deze meerjarenverkenning wordt het investeringskader 2021-2023 verruimd met maar liefst 32 miljoen euro. Daarvan is ongeveer 28 miljoen euro beschikbaar voor waterketen en 4 miljoen euro voor het watersysteem. Daarvan zal een flink bedrag besteed worden aan beheer op orde oftewel assetmanagement. Dat is altijd, ook in de vorige bestuursperiode, één van de CDA-fractie prioriteiten geweest. Dan nog een opmerking over de lastendrukstijging. Wij beseffen heel goed dat veel mensen, ondernemers in allerlei sectoren het momenteel zwaar te verduren hebben onder andere als gevolg van de coronacrisis. De nu in de meerjarenverkenning voorgestelde lastendrukstijging is iets afwijkend ten opzichte van het bestuursakkoord. Gezien de opgaven waar wij als Vechtstromen voor staan vinden wij deze voorstellen goed te verdedigen. In de commissievergadering van 9 september jongstleden hebben wij als CDA-fractie het voorstel gedaan te komen tot een meerjarenverkenning personeelsformatie en personeelsbeleid. Achtergrond is onder andere het feit dat de personeelslasten een wezenlijk deel uitmaken van de totale uitgaven. Waar nog bijkomt dat de stijging van de personeelslasten iets sneller gaat dan de te verwachten stijging van de inkomsten. Mede gezien de te verwachten uitstroom in de komende tien jaar is de vraag aan de orde hoe deze vacatures worden opgevuld. Daar komt nog een andere vraag bij. Gezien de gevolgen van de coronacrisis zijn veel meer medewerkers dan voorheen thuis gaan werken. De vraag is: Wordt dit een permanent gebeuren? Het lijkt ons ook dat dit fenomeen een onderdeel dient te worden van de op te stellen meerjarenverkenning personeelsformatie. Wij zijn zeer ingenomen met de toezegging van het dagelijks bestuur bij monde van onze voorzitter hier serieus werk van te maken. Inmiddels zien wij deze toezegging in de aangepaste stukken terug. Op dat punt nog één opmerking. Bij het opstellen van het bestuursakkoord vorig jaar hebben wij ons als CDA-fractie sterk gemaakt bij openstaande vacatures ook nadrukkelijk te kijken naar het middelbaar beroepsonderwijs. Wij kunnen ons niet voorstellen dat men voor het vervullen van vacatures bij ons waterschap toch minimaal over een Hbo-opleiding dient te beschikken. Waterschapswerk is niet alleen beleidsvoorbereidend maar voor een deel ook technisch uitvoerend en dat vereist vakmanschap. Om met een Twents gezegd te eindigen: "Vakmanschap is meesterschap."

De voorzitter: Ja, daar krijg je dorst van. Maar meer ga ik er niet over zeggen. Dank u wel. Dan geef ik graag het woord aan de fractie AWP de heer Wispels.

De heer Wispels (AWP): Dank u wel voorzitter. De fractie Algemene Waterschapspartij heeft kennisgenomen van de meerjarenverkenning 2021-2030 als financiële doorvertaling van ons breed gedragen bestuursakkoord een blauwgroene toekomst waaraan iedereen kan meedoen. Het stuk is wederom goed leesbaar. Een mooi voorbeeld van het streven naar een transparant bestuur. Wat dat betreft sluit het mooi aan bij de vraag van onze briefschrijver. Onze complimenten hiervoor gaan uit naar de hele organisatie. Dan ten aanzien van de meerjarenverkenning.

De fractie beschouwt het rapport sec financieel en niet algemeen. Dat doen wij vanuit onze positie waarin wij kaders stellen, controleren en alle belangen vertegenwoordigen. Vooral vanuit de doelgroep ingezetenen. Wij hebben een gedragen bestuursakkoord met vele blauwgroene ambities waardoor wij 32 miljoen euro meer gaan investeren met een gemiddelde lastenstijging van 3,4%. Dat zal afnemen. De AWP steunt het bestuursakkoord en is gevraagd hieraan uitvoering te geven. Dat doet de AWP graag met een ambitieuze portefeuille en in een nieuwe, monale bestuursstijl. Wij zien veel van ons verkiezingsprogramma terug in het bestuursakkoord. Het is toekomstbestending met een financiële stip op de horizon. Het heeft het beheer op orde centraal gezet. Waterbewustzijn verbeteren door educatie is echter een jaar vertraagd en ook alleen financiële uitzetting op basis van een inflatiecorrectie is nog niet in het vizier. Maar er is wel een schuldenplafond ingesteld van 300% van onze begroting. De fractie AWP wil uit het voorliggende nog drie punten uitlichten en voorleggen aan het dagelijks bestuur. Met de extra investeringen, beheer op orde, is de bedrijfszekerheid vergroot op onze bezittingen. Ook wel moeilijk genaamd: kapitaalintensieve goederen, maatschappelijke activa of assets. Onze bezittingen omvatten huisvesting, installaties, bruggen en stuwen. Als maatschappelijk eigenaar en rentmeester is beheer op orde een zeer goede zaak. Hiervoor complimenten. Onze vraag blijft: Zijn er alle nieuwe inzichten nu wij de komende bestuursperiode het beheren van bezittingen procesmatig op orde krijgen? Een andere vraag. Een raming van de personeelslasten is opgenomen die vanaf 2021 jaarlijks stijgt met 3,6% terwijl de gemiddelde lastenstijging 3,4% is, er vanaf 2023 de tariefegalisatie op is, er vanaf 2024 3% begroot wordt terwijl de CPB maar 1,5% inflatiecorrectie voorspelt in de eurozone. Zijn wij blij met de toezegging van de portefeuillehouder om strategisch naar ons personeelsbestand te gaan kijken? Onze vraag is echter of hij hierbij kritisch zal gaan kijken naar de financiële omvang van de personeelskosten. Als derde punt. Het investeringsplaatje laat systematisch een beeld zien dat wij uiteindelijk binnen het afgesproken 300% schuldenplafond blijven. Maar kunnen wij dat toekomstbestendig midden in het oog van de COVID-19 pandemie blijven geloven als wij weten dat er nog zoveel op ons afkomt? Ik noem hier onder andere het inflatie/deflatiespook, de toegenomen kwijschelding, het weerstandsvermogen dat naar beneden is bijgesteld ten aanzien van de fusie en is gesteld op 1,0 - 1,4 wat voldoende is maar wat niet overhoudt. Aan de opgaven tot waterbewustzijn hebben wij ook te werken. Dat zien wij terug en lezen wij in de concept Watervisie via bijvoorbeeld educatie. De opgaven aan microverontreinigingen zoals zeer zorgwekkende stoffen, Pevas, GenX, medicijnresten, microplastics en gewasbeschermingsmiddelen zoals Glyfosaat en Neonics te zuiveren. Wij hebben te maken met stikstof, de PAS-situatie en extra orde opgaven voor de DPRA in stedelijk water. Tevens betaalbaarheid op termijn. Wij lezen een duurzaam financieel beleid. De AWP maakt zich wel degelijk zorgen over de lange termijn en dat onze lastendruk betaalbaar blijft voor alle vervuilende en profijt hebbende belangen. De weeffout in ons belastingstelsel binnen Ongebouwd met wegen is nog niet ongedaan gemaakt terwijl de tweede weeffout binnen Gebouwd zichtbaarder wordt. De ingezetenen met hun woningen betalen naar verhouding als gevolg van de woning schaarste steeds meer ten opzichte van Bedrijfsgebouwd ook in de zuiveringslasten. Slotconclusie: onze complimenten voor deze gebalanceerde verkenning. Namens de fractie AWP dank ik u voor uw aandacht en laten u weten dat wij hiermee instemmen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij naar de fractie VVD. Het woord is aan de heer Rijtema. Gebruikt u de microfoon? Ja?

De heer Rijtema (VVD): De VVD-fractie heeft deze meerjarenverkenning na het tot stand komen van het bestuursakkoord met belangstelling gelezen. Het geeft een redelijk heldere kijk op de uitwerking van het bestuursakkoord voor deze bestuursperiode, de komende jaarbegroting en zelfs hier en daar een doorkijkje naar de langere termijn. Met name deze doorkijkjes mogen wat de VVD betreft een wenkend perspectief bieden voor hetgeen wij met elkaar op termijn nastreven. De VVD wil het dagelijks bestuur en de organisatie een compliment maken over het afgewogen voorstel dat voor ons ligt.

Het is een balans tussen technisch noodzakelijke investeringen, blauwgroene ambities en financiële mogelijkheden. De door de VVD gewenste spreiding van investeringen om zodoende financiële ruimte te creëren voor een blauwgroen beleid zien wij deels terug in de verruiming van de termijn om aan de Kaderrichtlijn Water te voldoen. Waakzaamheid blijft hier geboden om te voorkomen dat wij uit de pas gaan lopen met de wettelijke verplichtingen. De VVD gaat ervan uit dat de verdere toepassing van de principes van het assetmanagement tot verdere spreiding van investeringen zal leiden zodat er blijvend ruimte komt voor investeringen op vergroeningsgebied en in de klimaatopgaven zonder dat dit gepaard gaat met een toename van de schuldpositie of het niveau van de tarieven. Mogelijk kan het spreiden van ambities hieraan ook een bijdrage leveren. Een belangrijk punt voor de VVD om met het bestuursakkoord in te stemmen was de toezegging en afspraak om de dividenduitkering van de Waterschapsbank voor een groot deel te gebruiken om de schuldpositie te verlagen. Een clevere portefeuillehouder Financiën moest van alles uit de kast halen om deze MJV tot stand te brengen en introduceert vanuit het niets ineens de relatieve schuldpositie terwijl er tot nu toe steeds gesproken is over de schuldpositie in absolute zin. Het hele financiële verhaal werd aan deze relatieve schuldpositie opgehangen om het te kunnen verkopen, waardoor het dividend nu ineens gebruikt wordt om de tarieven in de pas te laten lopen en op gewenst niveau te houden. Bovendien wordt zonder overleg gesteld dat de inzet van het dividend jaarlijks opnieuw moet worden bekeken terwijl in het bestuursakkoord hierover een duidelijk afspraak is gemaakt voor de gehele bestuursperiode. Een slimme move waarvoor de VVD nog wel enig begrip kan opbrengen maar wat feitelijk neerkomt op het toch weer meer uitgeven, een grotere schuldpositie aangaan en dan ook nog als aanvulling op dit voorstel het geheel presenteren als duurzaam financieel beleid. De VVD wil ten aanzien van de inzet van dividend voor de komende jaren vasthouden aan gemaakte afspraken. Met name de duurzaamheid van het financieel beleid baart de VVD zorgen en wij zijn dan ook een beetje teleurgesteld in de prestaties van het dagelijks bestuur op dit gebied tot nu toe. Toegegeven er is een meerjarenverkenning die in balans is maar op financieel gebied worden een paar stappen gezet waarvoor wij de handen nog niet op elkaar krijgen. Een fors toegenomen schuldpositie. Het uitgeven van dividend dat nog niet ontvangen is. Geen rekening houden met signalen dat door de crisis mogelijk lagere belastingopbrengsten te verwachten zijn en ontbrekende inzichten in kosten en noodzakelijke investeringen in onze assets die het noodzakelijk maken onze financiële kaders alweer te verruimen voordat de inkt van het bestuursakkoord goed en wel is opgedroogd. Dit verdient in de ogen van de VVD geen schoonheidsprijs en voldoet zeker niet aan wat wij onder duurzaam financieel beleid verstaan. Voor de VVD bestaat duurzaam financieel beleid niet alleen uit het betaalbaar houden van het waterschap en schulden tegen een lage rente lang wegzetten, maar het gaat ook om beleid te formuleren waarbij wij de schulden geleidelijk verminderen en niet doorschuiven naar de volgende generaties. Vermindering die betrekking heeft op een relatieve en absolute schuldpositie. Het gaat er ook om dat wij weer meer speelruimte krijgen om de potentie aan inkomsten flexibel weg te zetten en in te zetten voor nieuwe beleidsterreinen zonder dat de uitgaven al vrijwel volledig vastliggen door hoge personeelskosten en kapitaallasten. Het gaat erom dat wij ons niet vooraf rijk rekenen met inkomsten die nog niet binnen zijn. Het gaat erom dat alle investeringen bijdragen aan een betere en duurzamere toekomst. Het maakt daarbij niet uit of het investeringen in techniek, asset of vergoeding betreft. De VVD gaat ervan uit dat het doorkijken naar een relatieve schuldpositie van 300% ten opzichte van de totale belastingopbrengst in 2030 geen vaag veldje aan de horizon is maar een duidelijke richtinggevende stip die terug te vinden is in het duurzame financiële beleid dat wordt nagestreefd.

De VVD vraagt dan ook aan het dagelijks bestuur het duurzaam financieel beleid deze bestuursperiode verder uit te werken en de discussie aan te gaan met het algemeen bestuur hoe dat beleid er toekomstgericht uit moet gaan zien. Wij zullen hiervoor geen motie indienen maar zien het aangaan van deze discussie als een logisch onderdeel van de nieuwe bestuurlijke werkwijze. Wij nodigen de portefeuillehouder Financiën dan ook graag uit op een van onze fractievergaderingen met ons op dit punt in discussie te gaan en onze standpunten over en weer te verhelderen. Voor het overige kunnen wij ons vinden in deze meerjarenverkenning en zien de samenwerking tussen partijen in deze bestuursperiode met vertrouwen tegemoet. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan de fractie Bedrijven, de heer Van Keulen.

De heer Van Keulen (Bedrijven): Dank u wel voorzitter. Een blauwgroene toekomst waaraan iedereen kan meedoen. Waar heb ik dat vanavond al eerder gehoord? Werken aan een aantrekkelijke leefomgeving door te zorgen voor schoon water dat in de juiste hoeveelheid op de juiste plaats, op de juiste tijd en voor de juiste prijs beschikbaar is. Het is het dagelijks bestuur samen met de organisatie gelukt een evenwichtig beleid met een goede financiële onderbouwing in de vorm van een MJV neer te zetten. Waarvoor onze dank en complimenten. De MJV, onze lange termijnplanning die jaarlijks voortschrijdend wordt bijgestuurd en dient als onderlegger voor de jaarlijkse begroting, is een instrument dat met een doorkijk naar 2030 een redelijke indruk geeft wat wij zoal kunnen verwachten financieel en beleidsmatig. De fractie Bedrijven is zeer verheugd te constateren dat er een flink deel geïnvesteerd wordt in het op peil houden en brengen van de rwzi's en dat dit gelijktijdig gaat met de verbetering van de waterkwaliteit. Werk met werk maken dus, dat is zeer efficiënt werken. Ook de investeringen voor de rwzi's worden ingezet om de zuiveringen CO²-arm of neutraal en energiearm uit te voeren. Daarmee hebben wij kunnen voldoen aan onze doelstellingen. Dit alles ook in het kader van waardevol afvalwater. Daarmee is de fractie Bedrijven ook zeer verheugd dat zoals het zich laat aanzien de energiefabriek dit jaar is afgerond en daadwerkelijk functioneert. De rode draad van het beheer van onze assets oftewel het assetmanagement is heel duidelijk aanwezig in de MJV en werkt in 2023 als een volledig systeem, althans dat hebben wij met zijn allen afgesproken. En zal de komende jaren regelmatig terugkeren in de periodieke overzichten om achterstanden in onderhoud te voorkomen en daarmee het functioneren van onze kunstwerken te borgen. Er moesten voor deze concrete MJV van 2021 en nabije jaren keuzes gemaakt worden. Alle voornemens van het bestuursakkoord waren immers een beetje te veel van het goede. Echter zijn wij er goed uitgekomen. De fractie Bedrijven gaat akkoord met een stijging van het tariefpercentage van 3,4% gedurende de komende jaren en daarna afbouwend naar 3%. Omdat er in de taken van het waterschap nogal wat wijzigingen in de toekomst te verwachten zijn, zowel in de nabije toekomst als op lange termijn, en omdat er op personeelsgebied ook nog het een en ander wijzigt verheugt het ons te constateren dat het dagelijks bestuur expliciet in gele kleur heeft aangegeven binnenkort met een noodzakelijk personeelsbeleid te komen om een goede strategie te kunnen blijven voeren. Dan het buitengebied. Zowel in het buitengebied als in de stad zijn droogte en wateroverlast regelmatig aan de orde. Het Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie vraagt dat wij samen met de gemeenten en andere partners werken aan de zeven ambities, ook toevallig zeven, die daarin benoemd worden zodat de steden en het buitengebied meer water robuust worden. Daarom zijn wij eveneens verheugd dat vandaag, de heer Jan Nicolai was mij vanmiddag een stapje voor, in het Dagblad van het Noorden, ja let wel in het Dagblad van het Noorden in een artikel de website: laatunietverrassen.nl is aangekondigd. Waarmee nu elke ingezetene binnen het waterschap Vechtstromen zelf kan bepalen hoe waterrobuust zijn omgeving is. Dan de komende Omgevingswet. Er is al veel over verteld. Veel betreft het beleidsmatige zaken tussen de overheden. Dat hebben wij vanmiddag ook weer gehoord, de Watervisie. Waarvoor onze zorg wel blijven uiten is de uit de nieuwe wet voortvloeiende procedures, nieuwe procedures van vergunningverlening en controle en handhaving bij bedrijven oftewel de dagelijkse, praktische zaken.

Wij zetten op basis van de huidige ervaringen kritische vraagtekens bij de uitvoering hiervan en met name de samenwerking hierbij met de regionale uitvoeringsdiensten. Op dit gebied is er dit jaar in ieder geval een stap in de goede richting gezet door de handhaving wat te intensiveren. Wij zullen met onze achterban de ontwikkelingen kritisch blijven volgen. Waar wij ook blij mee zijn, dat is voor ons zelf een veer in de kont om het maar zo uit te drukken, is dat wij een initiatief hebben genomen een accountplan te schrijven voor de samenwerking met bedrijven. Onze dagelijks bestuurder Erik Lievens is daar druk mee bezig.

Dat gaat niet alleen over de handhavers over de vloer maar ook over gesprekken voeren hoe wij de afvalwaterstromen van bedrijven die uitbreiden of bij nieuwe bedrijven zo goed mogelijk kunnen verwerken op onze zuivering. Tot slot kennis en innovatie. Als Bedrijvenvertegenwoordigers hebben wij nu een Innovatieloket dat doet ons zeer deugd en een Innovatiefonds met jaarlijks 1 miljoen euro in de pot. Het lijkt veel maar je hebt het zo op. Wij zijn benieuwd naar de ontwikkeling hiervan en dat geldt ook voor de algemeen bestuursleden wat die inbrengen maar het zal ook uit de organisatie zelf moeten komen. Wij zijn enorm benieuwd hoe de financiering hiervan blijft want het fonds wordt interessant en uitdagend gefinancierd. Wij hebben net van onze dagelijks bestuurder Financiën gehoord hoe het met dat dividend gaat. Betreffende de schuldpositie zijn wij verheugd, nu moet ik heel voorzichtig worden wat ik zeg, dat als er meer dan 2,6 miljoen euro dividend wordt ontvangen het in ieder geval aangewend wordt voor het geringe terugdringen van de schuldpositie. Dus dat is wel iets. Wij willen hierbij het dagelijks bestuur en de organisatie veel succes wensen met de verdere uitwerking van de meerjarenverkenning en straks voor de begroting. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u. Dan geef ik het woord aan de fractie Landbouw de heer Siebring.

De heer Siebring (Landbouw): Dank u wel voorzitter. Ja, de meerjarenverkenning 2021-2030 gebaseerd op het bestuursakkoord. Het bestuursakkoord waaraan onze fractie vorig jaar ook haar steun heeft verleend. Die steun was gebaseerd op een bepaald aantal financiële uitgangspunten in dit bestuursakkoord. Deze financiële uitgangspunten wegen voor ons zwaar, toen en nu. Het bestuursakkoord ging uit van een jaarlijks mindere lastendrukstijging van 0,1% en na 2025 van 2,5%. Deze MJV mikt op 3,4% en daarna 3%. Het bestuursakkoord had het over een stabilisatie van de schulden. In deze meerjarenverkenning stijgen onze schulden naar 530 miljoen euro. Dan het moment. Het is onzeker in Nederland, in de wereld. Wij hebben corona en het is heel lastig naar voren te kijken om te plannen. Ik neem als voorbeeld even onze energiefabriek waaraan door corona al 75.000 euro extra kosten zijn gemaakt. En dat is nog maar één project. Dat betekent dat het heel lastig is. Wij hebben op dit moment een lage inflatie 0,7%. Wie gaat zeggen hoe dit blijft? Kortom veel risico's, veel onzekere factoren. Daarnaast een lastenstijging voor burgers en bedrijven waarvan wij denken dat het in deze periode niet aan de orde zou moeten zijn. Zeker in onze achterban waar over vier jaren bijna 20% meer waterschapslasten betaald moet worden. Samenvattend betekent het dat onze fractie niet haar steun kan geven aan deze meerjarenverkenning. Dank u wel.

De voorzitter: Dank. Dan gaan wij naar de fractie ChristenUnie de heer Tromp.

De heer Tromp (ChristenUnie): Dank u voorzitter. Come gather around people wherever you roam and admit that the waters around have grown and except it that soon you will be drenched to the bone if your time to you is worth saving ad you better start swimming or you'll sink like a stone for the times they are a-changing. In eigen taal: Kom mensenkinderen waar je ook ging en geef toe dat het water jouw kleren doordringt en accepteer dat je straks als bakstenen zinkt want de tijd is als was in jouw handen dus begin maar te zwemmen voordat jij zeewater drinkt want de tijden zijn veranderd. 55 jaar geleden schreef Robert Alan Zimmerman, beter bekend als Bob Dylan het nummer The times the are a-changing. Het is dreigende en onheilspellende taal en nog steeds schrijft Bob Dylan apocalyptische muziek en teksten. Ik begin hiermee want het zijn andere tijden. Als ik de meerjarenverkenning 2021-2030 lees staat de opgave centraal.

Klimaat, energie, waterkwaliteit, biodiversiteit. Tijdens mijn managementopleiding werden mij een aantal regels bijgebracht. Tijdens deze beschouwing wil ik er twee noemen. De eerste: één keer is een incident, de tweede keer is een herhaling en de derde keer is een patroon. Het derde jaar op rij uitzonderlijke droogte in ons waterschapsgebied. Geen incident, geen herhaling maar een patroon. Wij maken werk van de Kaderrichtlijn Water. Wij lezen het overal terug en dat is niet voor niets. Voor de ChristenUnie staat de KRW niet ter discussie. Schoon water is geen hobby, schoon water is ons gegeven en het is onder andere de mens die ervoor zorgt dat het water vuil wordt.

Als wij deel zijn van het probleem ligt de oplossing ook deels in onze handen. En dat kunnen wij. Microverontreiniging is prioriteit. Wij werken aan pilots én verkrijgen kennis op het gebied van het reinigen van microverontreiniging. Dat zijn stappen in de goede richting maar geen doel op zichzelf. Vandaar onze vraag aan het dagelijks bestuur: Welke rwzi wordt de eerste in ons gebied waar wij water zonder medicijnresten lozen op oppervlaktewater en wanneer zal dat zijn? Wie de bijbel openslaat en begint te lezen leest over het wonder dat wij tegenwoordig biodiversiteit noemen. Als rentmeesters zijn wij zuinig op de veelzijdigheid van de aarde. Deze was ooit in balans. Mede door ons mensen is deze balans aan het wankelen gebracht. De mens kan onvoorstelbaar veel maar dat wil niet zeggen dat ook alles kan. Dat gaat over vliegweiden, over eetgewoonten en zeker ook over het thema water. Water is immers fundamenteel voor leven. Wij zullen met elkaar echt moeten minderen of positief gezegd laten wij genieten van genoeg. Vraag aan het dagelijks bestuur. U vindt net als wij dat de KRW niet ter discussie staat. Alle hens aan dek lezen wij in de MJV. Maar waarom stelt u dan zo stellig dat wij de mogelijkheid tot onteigenen niet willen inzetten bij het realiseren van de KRW-doelstelling? Begrijp ons niet verkeerd. Onteigenen is echt een uiterst middel maar dat middel hebben wij niet voor niets. Het principe om niet te onteigenen juichen wij van harte toe maar de uitspraak dat wij het per definitie niet doen gaat ons een stap te ver. Is het denkbaar om het uitgangspunt in die zin aan te passen naar 'in principe' geen onteigening? Ik gaf al eerder aan dat water een fundamentele bouwsteen voor het leven is maar dat is het ook als het over energie gaat. De wisselwerking tussen koude, warmte en stromend water is een bron van energie. De regionale energiestrategie gaat over dit vraagstuk en het waterschap is een belangrijke partij in deze. Die positie is terecht in onze ogen. De ChristenUnie wil het dagelijks bestuur en het algemeen bestuur meegeven dat de thema's energie en duurzaamheid niet gaan over nu maar vooral over de toekomst. Een heel belangrijke vraag is die over datgene wat wij doorgeven aan onze kinderen en kleinkinderen. Is dat een hoge hypotheek of is dat een zware/hoge belasting van de aarde? In onze optiek is het van groot belang te investeren in duurzaamheid. Dit containerbegrip willen wij daarom ook liever 'toekomstbestendigheid' noemen. Dat gaat over de financiële last maar nog belangrijk over de druk op de aarde. En die druk moet afnemen om toekomstbestendig te zijn. Daarom pleiten wij voor een belastingstelsel waarbij het niet per se gaat over lastenverlichting maar over toekomstbestendigheid. En dat niet over het stelsel maar over datgene waarvoor het stelsel dient. Dat is waterbeheer, toekomstig waterbeheer wel te verstaan. De ChristenUnie stelt dat een dergelijk waterbeheer wat mag kosten. Die kosten dragen wij allemaal. De sterkste schouders wat meer dan de zwakkere en met een ruimhartig kwijtscheldingsbeleid, want op die manier staan wij schouder aan schouder. Dat zal altijd het uitgangspunt zijn bij onze bespreking over het nieuwe belastingstelsel en ook als het gaat over de kostentoedeling. Vraag aan het dagelijks bestuur: Wanneer staat de kostentoedeling weer op de agenda? Voorzitter, dagelijks bestuur, algemeen bestuur wellicht dat u het weet en anders weet u het nu. Ik mag heel graag vissen en het liefst vanuit mijn bescheiden bootje op de Vecht. Als ik daar aan het vissen ben zie ik tegenwoordig kleine gekleurde stokjes boven het water uitsteken. Ik heb begrepen dat dit 'ontvangers' zijn. En dat is niet voor niets. Een groot aantal vissen in de Vecht zijn voorzien van een zender. De ontvangers aan deze stokjes geven het trekgedrag van deze vissen weer. Dat levert een schat aan informatie op. Meer info op de website van Vechtstromen. Het leert mij in elk geval het volgende: De Vecht speelt een heel belangrijke rol in de migratie van vissen. En dat weten wij allemaal want die paling in de Regge is geboren in de Sargassozee. Water verbindt letterlijk en figuurlijk. Dit beeld is voor mij een symbool van onze verantwoordelijkheid jegens anderen. Wij leven in ongekende welvaart.

Ook als het gaat over kennis en zeker als het gaat over kennis van water. Laten wij in alle bescheidenheid delen want dan kom ik op die tweede regel die ik leerde: delen dat is vermenigvuldigen. Tot slot voorzitter een belangrijk punt voor ons. Ons laatste punt betreft de banen voor diegene die om welke reden dan ook wat lastiger aan werk komt, de zogenaamde participatiebanen. Op dit moment heeft de organisatie Vechtstromen zelf 487 fte's aan het werk in de vorm van 631 personen. Slechts vijf van hen vallen onder de noemer 'participatiebaan'. Dat is slechts 1%. Voorzitter, dit vind ik niet alleen aan de lage kant, dit is echt te weinig. Vechtstromen moet in onze ogen een ambitie uitspreken op dit punt. 5% is daarin een heel gebruikelijke norm zoals zoveel overheidsinstanties beogen. Schrap daarom het woord 'beperkt' zoals op bladzijde 20 van de MJV staat dat wij een 'beperkte' stijging willen. Het staat weliswaar tussen haakjes. Het waterschap dient een maatschappelijk belang ook op het gebied van werkgelegenheid. Dan hebben wij het niet over subsidies, dan hebben wij het niet over vinkjes. Voorzitter, dergelijke arbeidsplaatsen zijn geen kostenpost of verdienmodel. Deze plaatsen zijn waardevol in zichzelf. Onze pure vraag aan u is: Wilt u in dit kader een ambitie uitspreken in procenten en tijdpad? Dan zullen wij u helpen en steunen in de uitwerking van het waardevolle plan. Voorzitter, ik eindig deze beschouwing met het danken van de ambtelijke organisatie en het dagelijks bestuur voor hun inzet als het gaat over de voorbereiding van deze algemeen bestuursvergadering. De stukken zijn compleet, helder en voorzien van alle gevraagde antwoorden. Nogmaals dank en hulde daarvoor. Rest ons u Gods zegen toe te wensen in het waardevolle waterschapswerk. Dank u.

De voorzitter: Dank. Dan gaan wij naar de fractie 50PLUS het woord is aan de heer Meijboom.

De heer Meijboom (50PLUS): Ik wil ook graag het woord voeren namens de OUDERENPARTIJ. Voor ons is iets heel belangrijk. Eén van de standaard uitgangspunten van onze club is dat wij de wereld graag aan onze kleinkinderen willen toevertrouwen. Een wereld die er net zo goed of beter uitziet dan de wereld waarin onze grootouders opgroeiden. Kortom, wij zijn ontzettend blij met deze meerjarenvoorspelling want daar staat een heel stuk in over vergroening en ecologische duurzaamheid. Er wordt bewust gedacht aan het klimaat, wat wij daaraan moeten doen, wat wij met het grondwater moeten en wat wij al dan niet met de onttrekkingen doen. Daarnaast wordt er gepraat over de assets die wij moeten onderhouden om niet met onze voeten onder water of juist helemaal droog te komen staan. Kortom, die MJV is iets waar onze kleinkinderen behoorlijk op vooruit zouden kunnen gaan als die doorgaat. Daarnaast hebben wij echter een opdracht aan onze kiezers. Onze kiezers zijn een club mensen die doorgaans niet in het hoogste financiële segment van het waterschap leven en die zich dus ook bezorgd maken over de kosten van dit geheel. Wij waren oprecht verheugd toen wij het document zagen dat er in geel was aangegeven dat er wijzigingen waren aangebracht van voorstellen die op de voorgaande commissievergaderingen aan de orde waren. Wij keken met spanning naar welke wijzigingen dit dan zouden zijn. Helaas is er van onze suggesties weinig terechtgekomen in de meerjarenvoorspelling. In het financiële voorstel staat dat gesuggereerd wordt dat wij een duurzame, financiële toekomst realiseren. Het is dan heel jammer als wij daarna direct moeten lezen dat er een lastenstijging zal gaan plaatsvinden 3,4% in plaats van een geringe daling, stapsgewijze daling naar 3,0%. Dit in een situatie waarbij door de coronacrisis ook in deze regio financiële problemen zullen opdoemen. De schuldpositie van het waterschap wordt in acht genomen en er wordt gedacht dat het dividend van de Waterschapsbank daar voor een gedeelte voor gebruikt kan worden. Zoals ik juist hoorde is dat misschien dan wel een mooie gedachte maar meer een fata morgana dan een reëel plan. Wie weet wordt het uitbetalen van dividend nog verder uitgesteld. De lastendruk waar ik het al over heb gehad is een probleem dat voor ons toch een groot negatief punt voor de uitvoering van het meerjarenplan vormt. Zeker gezien de problemen die wij kunnen verwachten met een afname van de financiële inkomsten door het verhoogd aantal kwijscheldingen. Wij realiseren ons dat een overschrijding van 32 miljoen euro, wat in het breed gedragen bestuursakkoord extra bedacht was als een toename van 26 miljoen euro, een vreemde en grote toename is waarover wij ons zorgen maken.

De KWR wordt in het algemeen als schuldige aangewezen maar in zo'n korte tijd van een half jaar is er niet zoveel veranderd in de KWR dat dit grote bedrag daarvoor nodig zou zijn. Wij vragen ons af of deze meerjarenvoorspelling een stip op de horizon is of misschien een fata morgana. Op dit moment kunnen wij ons eigenlijk niet achter dit meerjarenplan stellen en zullen ons voorlopig van stemming onthouden of tegen stemmen. Dat hangt af van eventuele wijzigingen.

De voorzitter: Dank, dan gaan wij naar de fractie Natuur. Ik geef het woord aan de heer Alberts.

De heer Alberts (Natuur): Dank u wel voorzitter. Ik wil beginnen met mijn waardering uit te spreken voor het plan dat voorligt. Die waardering geldt dan ook de mensen vanuit de werkorganisatie die hierin hun kennis en kunde hebben gelegd. Ik vind dat het prima in lijn is met het breed gedragen bestuursakkoord en duidelijk is gezocht naar een zo goed mogelijke balans. En dat valt niet mee. Als algemeen bestuur hebben wij uitgesproken meer aan de voorkant te willen sturen. De in de oplegnotitie aangekondigde lange termijn doorkijk, de stip op de horizon zal hierbij helpen om in tijd en ruimte de juiste koers te bepalen en de juiste keuzes te maken. Zeker ook in financieel opzicht. Zoals het een goed rentmeester betaamt binnen de kaders van een verantwoorde schuldpositie en weerstandsvermogen. Het biedt ook kans op flexibiliteit. Want je kunt niet alles in beton gieten. Dat is ook erg onverstandig. Er zijn onzekere factoren. Klimaatverandering, droogte het is al eerder genoemd maar ook het beheer op orde kan ons voor verrassingen stellen. Het geeft ons ook de kans om kansen te benutten want die zullen zich ook gaan voordoen. Die flexibiliteit is mogelijk zelfs door te trekken naar de Kaderrichtlijn Water. Het is al eerder genoemd. Zeker als je kunt redeneren vanuit een totaalplaatje. Wat dat laatste betreft. De kaderrichtlijn wordt vaak gezien als een opdracht vanuit Europa. Opgelegd. Dezelfde link wordt ook vaak gelegd naar Natura 2000. De werkelijkheid is dat wij zelf Europa zijn en dat hier gaat om gemeenschappelijk gemaakte afspraken waar wij als Nederlanders anderen aanhouden en ook zelf aan gehouden worden. Ik kan niet nalaten op te merken dat de kosten uitgaan voor de baten. Dat wil zeggen dat je het doet ten behoeve van een goede toekomst voor jezelf maar zeker voor wat na jou komt. Daar wil ik de nadruk op leggen, wij moeten de aarde doorgeven. Je moet blijven investeren. Zaken als innovatie, daarbij zijn de living labs bijzonder belangrijk. Dat geldt in wezen ook voor de spin-off die wij hier in onze regio kunnen hebben voor de bedrijven. Ik zie hier ook een duidelijke link met de aangekondigde Watervisie. Ik ben er vanmiddag niet bij geweest maar ik heb gehoord dat het een heel goede bijeenkomst is geweest. Ik vind dat een zeer verstandige en ook moedige stap van het dagelijks bestuur. Besturen is vooruitzien. Weten waar jij voor de lange termijn voor staat. Wat jouw koers is. En dit ook uitdragen naar jouw omgeving mede overheden, partners en stakeholders. Wij zullen een andere positie krijgen. Niet meer zo volgend zoals dat in het verleden was maar op een gegeven moment ook staan voor jouw zaak en misschien wel beleidsbepalend. Partnerschap is het leidmotief. Redenerend vanuit kansen en niet vanuit bedreigingen. Dat hoor ik ook zo vaak. Men heeft het over bedreigingen maar kijk naar de kansen. Ik ben uitermate nieuwsgierig naar de vervolgstappen die wij gaan maken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u. Volgens mij zijn alle fracties aan het woord geweest. Dan is nu de gelegenheid aan het dagelijks bestuur te reageren op de punten die u naar voren heeft gebracht. Dan geef ik als eerste het woord aan de heer Stegeman portefeuillehouder Financiën. Daarna zullen ook de andere dagelijks bestuursleden reageren op de punten die hen adresseren. De heer Stegeman.

De heer Stegeman: Dank u wel voorzitter. Voorzitter, ik wil in de eerste plaats de vergadering dank zeggen voor de mijns inziens waardevolle inbreng door de verschillende fracties in de eerste termijn. Ieder met zijn eigen nuances. Ik denk dat wij daar samen goed aan doen. In de tweede plaats wil ik u niet onthouden dat mijn gevoelens het laatste half uur wel eens wisselend zijn geweest. Als ik een coalitiepartner hoor met de opening: "Wij hebben kennisgenomen van het meerjarenprogramma dan denk ik: "Portefeuillehouder nu moet je alert zijn. Is er wel steun?" Gelukkig kwam die steun.

Als ik de VVD hoor spreken over een clevere portefeuillehouder die een truc toepast dan moet ik bescheiden zijn. De systematiek van relatieve schuldenlast is geen nieuwe term. Die bestond allang. Dus het is niet verzonnen maar ik ben wel blij dat u nu vindt dat de doorkijk op lange termijn een wenkend perspectief biedt, nadat u in de commissievergadering terecht een aantal kritische vragen heeft gesteld over het financieel beleid met name op lange termijn. Dat biedt steun. Ik wil u ook niet onthouden dat ik teleurgesteld was om van de fractie LTO te vernemen dat zij de voorstellen niet kunnen steunen. Ik moet daarvoor begrip opbrengen.

Ik respecteer dat maar u weet mijn achtergrond en vanuit die achtergrond stelt u mij daarin teleur. Voorzitter, dit was even zeer persoonlijk. Ik ben blij met de brede steun. Ik ben ook blij dat er veel opmerkingen zijn gemaakt ten aanzien van het faciliteren van de voorbereiding, die niet alleen door het dagelijks bestuur maar zeker vanuit de organisatie is verzorgd. En dat u dat heeft herkend en heeft gewaardeerd. Voorzitter, er zijn een aantal zaken die mijn portefeuille nog eens extra benoemen. Daarop wil ik graag ingaan. Ik denk dat ten aanzien van het versterken van de biodiversiteit, daar hebben wij vanmiddag al even over gesproken. Er is aangekondigd dat wij daar 11 november op terugkomen, het goed is dat wij daarop met elkaar een verdiepingsslag gaan maken waarbij ik kan zeggen dat de intenties die u heeft en die vertaald zijn in het bestuursakkoord zeker ook de intenties van ons zijn. Dat wij de dingen die wij al kunnen realiseren ook gaan realiseren. Echt ook vooruitlopend op het formeel vaststellen van het beleidsdocument. Maar dat wij ook pragmatisch moeten zijn dat wij het werk met werk moeten noemen, werken moeten combineren en ook moeten werken binnen het financieel kader dat u hier voorstelt. En dat op het moment dat wij ook nog een taakstelling te vervullen hebben. Ten aanzien van de specifieke vragen over de kosten rond de personeelsformatie en de relatief extra stijging ten opzichte van de overstijging zou ik willen voorstellen dat wij met elkaar samen het personeelsdocument dat is toegezegd bespreken gelijktijdig met een financiële paragraaf die daarbij hoort en aangeven welke consequenties dat op termijn biedt. De vraag over de weeffout, de mogelijke weeffout die aan het ontstaan is tussen de waardeverschillen die ontstaan tussen woningen en niet-woningen daarvan heb ik u vanmiddag toegezegd dat wij daar op dit moment niets aan veranderen. Dat wordt meegenomen in het onderhoudsspoor van het nieuwe belastingstelsel. Dus het zal nog enige tijd vragen voordat het effectief kan worden uitgevoerd. Er was ook een vraag wanneer wij weer genooddaakt zijn een nieuwe kostentoedeling vast te stellen. Volgens mij is dat volgend jaar. Je moet het minimaal een keer per vijf jaren doen. Je mag het vaker doen. Als ik goed geïnformeerd ben zijn wij dat volgend jaar weer. Dan even een stukje verduidelijking ten aanzien van het dividend. In de begroting hebben wij gewoon voorzichtig geraamd. Daarin is nog niet de voltallige 7 miljoen euro die wij verwachten te krijgen meegenomen. In die zin vallen er qua liquiditeit geen problemen. Wij hebben destijds bij het bestuursakkoord afspraken gemaakt over een gering bedrag, nou gering, het is een respectabel bedrag, ten aanzien van het dividend en waarvan is afgesproken dat de meeruitkeringen ten opzichte van 6 miljoen euro destijds als afzonderlijke voorstellen aan uw algemeen bestuur zouden worden voorgelegd. Ik heb volgens mij nu 1 miljoen euro gebruikt om de schuldpositie terug te dringen maar voor de rest zijn nog geen voorstellen gemaakt. Wij komen daarvoor met afzonderlijke voorstellen. Dus wij hebben niet zoals is gesuggereerd al dividend uitgekeerd zonder dat wij het al hebben ontvangen. Gelukkig niet. Ten aanzien van onteigening zou ik willen zeggen dat wij de afgelopen jaren een beleid hebben gehad dat wij onteigening proberen te vermijden. Minnelijke schikking is nog steeds de beste weg om resultaat te bereiken. Een van de redenen dat wij dat doen is de volgende. Op het moment dat wij het stempel krijgen dat wij snel klaarstaan met onteigeningen levert dat vaak een barrière op bij een aantal ondernemers in de onderhandelingen. Overigens is de keerzijde dat er ook ondernemers zijn die er juist baat bij hebben. Ik zal u zeggen hoe wij het in het verleden hebben gehanteerd en als dagelijks bestuur hebben wij daarvoor nog geen andere voorstellen geformuleerd. Als de veiligheid in het geding is passen wij het toe, want veiligheid gaat boven alles. Als je in een project met tal van ondernemers te maken krijgt en het zou echt op de laatste ondernemer vastzitten die onwelwillend is dan passen wij het toe maar dan trapsgewijs.

Als ik het voorbeeld noem van De Doorbraak, een project dat hier vanavond is genoemd en met veel lof wordt ontvangen. Daarbij hebben wij na een heel lange periode uiteindelijk in dit algemeen bestuur een besluit genomen om voor een tiental ondernemers een onteigening voor te bereiden. Vaak leidt het feit dat je zo'n zaak voorbereidt al tot een versnelling in de onderhandelingen. Destijds zijn er van die tiental zaken alsnog negen zaken in der minne geschikt. Dus het feit dat je het aankondigt doet ook zijn werk. Ik zit even te kijken. Ja, richting de OUDERENPARTIJ zou ik eigenlijk een vraag willen stellen. U bent blij met de ambities die deze MJV uitstraalt. U doet dat zeker ook voor uw kinderen en kleinkinderen.

Maar ik zou u willen vragen eens een kop koffie te gaan drinken bij de vertegenwoordiger van de ChristenUnie die in feite hetzelfde pleidooi heeft gehouden maar die heel nadrukkelijk heeft gezegd dat daarbij ook centen horen. Als je een ambitie wilt verwezenlijken moet je ook de bijpassende centen erbij leggen. Dus op het moment dat u om uw moverende redenen moeite heeft om die centen beschikbaar te stellen kunnen wij als organisatie de ambities niet waarmaken. Dat zijn twee onafscheidelijke, in elkaar hakende zaken. Wij hebben geprobeerd in deze MJV juist een middeling te vinden, de blauwgroene koers, tussen enerzijds de situatie dat de centen leidend zijn vanuit het oorspronkelijke bestuursakkoord en anderzijds de ambities leidend laten zijn. Wij hebben daarin gekozen, gewikt en gewogen en zijn tot een tussenvoorstel gekomen. Ik ben blij dat het toch ook brede steun heeft. Ik hoop voorzitter, dat ik daarmee alle zaken heb benoemd. Er is gesproken over een inflatie/deflatiespook. Ja, ik heb in een eerder stadium al gezegd dat naar mate wij verder in de tijd vooruitgaan het onzekerder wordt. Wij moeten vandaag besluiten nemen met de kennis die wij nu hebben. Dat hebben wij naar eer en geweten ingevuld. Dit is een MJV, dit is een richting die duidelijk toekomstgericht is. Je legt jouw vizier erop en je richt je daarop maar u als algemeen bestuur bent ieder jaar in staat het bij te sturen. De daadwerkelijke uitwerking van de MJV wordt ieder jaar bij de begrotingsbehandeling bepaald evenals wat de daadwerkelijke effecten voor de bedrijven en burgers zijn. Volgens mij ben ik door mijn punten voorzitter. Misschien heb ik in mijn betoog nog iets vergeten. Dat vul ik dan graag aan.

De voorzitter: Bij interruptie de heer Rijtema van de VVD.

De heer Rijtema (VVD): Misschien kan de portefeuillehouder nog aangeven of hij op onze uitnodiging wil ingaan. Bij het dividendvraagstuk hebben wij eigenlijk nog meer vragen gekregen. Vandaar onze reactie.

De heer Stegeman: Ik begrijp voorzitter ...

De voorzitter: En nu is het woord aan de heer Stegeman.

De heer Stegeman: Oh, sorry. Ik begrijp dat een goed voorbeeld goed doet volgen. Ik ben graag bereid op die uitnodiging in te gaan maar ik zeg u dat ik daarbij wel namens het dagelijks bestuur moet spreken.

De voorzitter: Voor de duidelijkheid. Het is een uitnodiging tot het in gesprek blijven over de duurzaamheid van financiën.

De heer Stegeman: Over dividend heb ik in die toelichting begrepen.

De heer Rijtema (VVD): Wij willen het over het totaal duurzaam financieel beleid hebben en daar is dividend na de opmerking van vanavond zeker een gespreksonderwerp in.

De voorzitter: De heer Stegeman.

De heer Stegeman: In zijn algemeenheid, dat geldt niet alleen voor mij, zijn al mijn collega's bereid vragen die in fracties leven te beantwoorden. Wij laten ons graag uitnodigen. Ik heb daar ook ervaring mee. De praktijk leert dat wij dan eerst een vragenronde organiseren, elkaar van informatie voorzien en de fracties in eigen gelederen, zonder mijn aanwezigheid, standpunten innemen. Die werkwijze willen wij bij alle fracties toepassen.

De voorzitter: Volgens mij is de conclusie dat de heer Stegeman ingaat op uw uitnodiging. Hij laat zich graag uitnodigen. Dan geef ik daarna graag het woord aan mevrouw Aarnink vanuit het dagelijks bestuur.

Mevrouw Aarnink: Dank u wel voorzitter. Er zijn een aantal fracties die opmerkingen hebben gemaakt over de Kaderrichtlijn Water. Daar wil ik graag op ingaan in die zin dat de heer Alberts van de fractie Natuur al heeft gezegd dat de KRW en Natura 2000 niet opgelegd is door Europa maar dat wij Europa zijn. Dat vind ik mooi gezegd omdat de KRW inderdaad gaat om schoon water. Wij hebben dat vanmiddag in de watervisie ook gezien. Wie wil dat nou niet? Dat willen wij allemaal. De VVD-fractie heeft ons als dagelijks bestuur een suggestie meegegeven of in ieder geval waakzaamheid geboden niet te veel uit de pas te lopen van de wettelijke verplichtingen. Ik denk dat u in de meerjarenverkenning heeft kunnen lezen dat wij ook met die woorden alles op alles zetten om de verplichtingen te halen. Financiën, maar ook capaciteit en het tempo van de gebiedsprocessen die wij doorlopen zijn niet allemaal maakbaar. Dat wil ik graag zo zeggen. Desondanks proberen wij alles op alles te zetten om het zo snel mogelijk te halen. Daar wil ik het bij laten.

De voorzitter: Oké. Dan geef ik het woord aan de heer Van Agteren.

De heer Van Agteren: Ja, dank voorzitter. Een aantal partijen hebben ook weer gerefereerd aan ons assetmanagementbeleid. Onder andere de AWP die vroeg of er nieuwe inzichten zijn met betrekking tot onze aanpak. In februari 2020 hebben wij ons implementatieplan unaniem aangenomen. Naar aanleiding daarvan werken wij dat uit. Natuurlijk ontstaan er in de organisatie nu al nieuwe inzichten over. Ik heb u toegezegd nog dit jaar, eind dit jaar met u een bijeenkomst te organiseren waarbij wij u op de hoogte brengen van de voortgang in dat proces. Daarnaast voorzitter, heb ik nog een punt naar aanleiding van. Meneer Jan van Keulen van de fractie Bedrijven refereerde nog aan de site die in het noordelijke Vechtstromen is gelanceerd. Laat u niet verrassen. Het is mooi dat daaraan gerefereerd wordt. Meneer Nicolai heeft dat vanmiddag ook al gedaan. De start voor onze risicodialoog met onze inwoners vindt in Twente ook nog plaats op 7 oktober. Dan gaat er ook een site de lucht in die heet: groenblauwtwente.nl. De site is al te bezoeken dus voor de echte nieuwsgierigen zou ik zeggen kijk daar ook even op. Die gaat 7 oktober officieel de lucht in zodat wij ook in dit deel van ons gebied op dezelfde manier de interactie met onze samenleving kunnen opzetten. Tot zover voorzitter. Dank u.

De voorzitter: Dan is het woord aan de heer Lievers. Onder andere voor de vraag wanneer de eerste rwzi er is die zonder medicijnresten gaat lozen.

De heer Lievers: Oh, ik had begrepen dat het een soort retorische vraag was maar ...

De voorzitter: Dat bepaalt de heer Lievers dan.

De heer Lievers: Ja, ja, ja. Er waren twee concrete vragen c.q. opmerkingen met name van de heer Nicolai waarop ik wil aangaan. Dat was onder andere de vraag of de volgorde van het aanpakken van de zuiveringen kan worden bepaald aan de hand van de kwetsbaarheid van de lozingen in de beken. Dat kan maar gedeeltelijk. Dat zeg ik er even bij. Wij hebben samen een volgorde bepaald. Dat heeft u in het stuk gezien. Welke zuiveringen wij wanneer gaan aanpakken.

Die volgorde is gebaseerd op de technische levensduur van de installatie en het risicoprofiel. Wij hebben aangegeven dat daar waar wij zuiveringen gaan aanpakken wij er uiteraard voor zorgen dat die ook gaan voldoende aan de KWR-richtlijnen. In die volgorde hebben wij dat met elkaar afgesproken en dat betekent dat in 2032 al onze 23 zuiveringen voldoen aan datgene wat in de KRW-richtlijn is bepaald. Daarnaast heeft u gevraagd om inzicht hoe wij willen omgaan met die CO²-reductie ambitie. Ik heb in een eerder overleg aangegeven dat wij gaan werken aan een footprint. Wij willen inzichtelijk maken hoe wij er als waterschap op dit moment voorstaan. Aan de hand van die footprint gaan wij u een voorstel doen welke ambitie wij daarin zouden kunnen realiseren en uiteraard welk prijskaartje daaraan hangt. Maar het begint eerst met het inzichtelijk maken waar wij nu staan, hoe het zit met onze CO² uitstoot om vervolgens te kunnen aangeven wat de ambities zijn en welke maatregelen daarvoor nodig zijn. Tot zover voorzitter.

De voorzitter: Dank. Dan van mij nog een reactie op de vragen die gesteld zijn over participatiebanen maar ook over het personeelsbeleid en de kosten van de personeelsformatie. Ik heb daarover in de commissievergadering eerder een toezegging gedaan dat ik u dit najaar inzicht wil geven in onze visie op strategische personeelsplanning en daar kunnen al deze vragen aan bod komen. Die toezegging hoef ik denk ik niet te herhalen. Daar ga ik ook graag met u in discussie over alle aspecten van het personeelsbeleid waaronder hoe wij mensen vanuit opleidingen zoals Mbo-opleidingen beter betrekken bij onze personeelsformatie. Welke kansen wij hen bieden voor traineeships, voor stageplaatsen en hoe wij actief werken aan een goede, kwalitatieve instroom daar waar wij mobiliteit hebben in de personeelsformatie. Daarbij hoort het onderwerp participatiebanen. De heer Tromp heeft mij echter uitgedaagd met een ambitie daarin te komen. Die ambitie wil ik best formuleren maar die hangt samen met het gesprek over die personeelsplanning en de strategie daarin. En ook met de taakstelling die er nog ligt voor de exploitatie. Daarover zouden wij volgend jaar bij de meerjarenverkenning diepgaander praten. Er moet 4,8 miljoen euro taakstelling gevonden worden. U zei dacht ik dat participatiebanen geen extra geld hoeven te kosten maar nou, dat is nog wel een discussiepunt. Dus daarover moeten wij het echt met elkaar hebben. Vandaar dat ik de taakstelling toch aan die discussie wil koppelen. Ik ben niet bang voor ambitie maar ambitie moet ook realistisch zijn en over het realisme daarvan wil ik vooral met u in gesprek. Nou, volgens mij heeft het dagelijks bestuur geprobeerd in eerste termijn op al uw punten in te gaan. Ik wil u graag gelegenheid geven in tweede termijn de discussie voort te zetten. Ik begin dan weer met de fractie Water Natuurlijk. Het woord is dan aan de heer Nicolai.

In tweede termijn

De heer Nicolai (Water Natuurlijk): Ja dank u voorzitter. Allereerst wil ik portefeuillehouder Stegeman hartelijk danken voor de beantwoording en ook hartelijk danken voor de biodiversiteit, op de inspanningsverplichting waarop u terugkwam en ook dat het dagelijks bestuur als het ware voelt wat wij nu al zouden kunnen doen. Dat u ook van plan bent dat te gaan doen binnen bepaalde kaders. Voor die toezeggingen wil ik u danken. Richting de heer Lievers. U heeft ook twee toezeggingen gedaan. Een toezegging over die footprint CO² en ook dat het ons allemaal duidelijk gaat worden wat het voor ons precies gaat betekenen. Waar wij nu staan, wat te doen valt en welk prijskaartje daaraan hangt. Nu is het die transitie van energieneutraal naar CO²-neutraal. Dat is voor ons te vaag, daar hebben wij te weinig beelden bij dat hebben wij ook eerder aangegeven. In elk geval dank dat het ons in de komende periode een stuk duidelijker gaat worden. De heer Stegeman deed ook al een pleidooi richting de fractie 50PLUS. Wij willen eigenlijk allemaal dat wij de aarde nalaten aan degene die na ons komen op een goede en verantwoorde manier. Onze kinderen moeten ermee verder kunnen. Dat vraagt iets van ons waar het de klimaatopgave aangaat. Dat vraagt iets van ons waar het de biodiversiteit aangaat. Maar daar hangt ook altijd een prijskaartje aan als wij dat soort dingen allemaal met elkaar willen en het goed willen doen. Dat gaf de heer Stegeman ook al aan.

Dus mijn vraag vooral richting de fractie 50PLUS is of dit voor u zo voldoende is? Wij hebben al een ruimhartig kwijtscheldingsbeleid voor mensen die het echt niet kunnen betalen. Is dit voor u voldoende om te zeggen dat de OUDERENPARTIJ deze MJV ook zou kunnen steunen? Wij zouden dat zeer op prijs stellen. Uiteraard richten wij dezelfde vraag richting LTO want LTO heeft het bestuursakkoord wil in één keer gesteund. Die haken nu af en dat vinden wij toch wel heel erg jammer. Ja, wat is ervoor nodig om te zorgen dat ook jullie nog eens willen nakijken en het misschien toch kunnen gaan ondersteunen? Tot zover de bijdrage van Water Natuurlijk.

De voorzitter: Dan het CDA de heer Ensink.

De heer Ensink (CDA): Ja dank u voorzitter. Wij hadden op zich geen vragen alleen wat opmerkingen. In de commissievergadering bent u al uitvoerig ingegaan op ons verzoek om een meerjarenverkenning personeelsbeleid te voeren. Dat staat ook in de stukken. Allemaal herhaling. Maar ik ben ook heel erg blij met de nadere toezegging vanavond dat u ook uitgebreid met het algemeen bestuur daarover verder wilt spreken in de breedste zin van het woord. Want daar gaat het ons wel om. Het is niet alleen puur personeelsbeleid formatie fte's. Nee het gaat ook om onze dienstbaarheid aan de samenleving. Het is een wisselwerking. Dat verdient echt aandacht. Dus hartelijk dank voor de toezegging op dit punt.

De voorzitter: Ik moet even kijken wie dan aan de beurt is. De fractie AWP de heer Wispels.

De heer Wispels (AWP): Dank u wel voorzitter. De AWP is tevreden met de antwoorden die wij hebben ontvangen. Wij zien ook graag dat de dialoog de komende jaren hierin verder gevoerd gaat worden. Ook wij vinden het jammer dat er twee fracties, de fractie LTO en de fractie OUDERENPARTIJ niet kunnen instemmen. Ik heb nog wel een lichtpuntje gehoord van Water Natuurlijk van Jan Nicolaï dat hij als het kan mogelijk nog wel voor de strategie brons zou willen gaan.

De voorzitter: Goed. Een reactie van de heer Nicolaï.

De heer Nicolaï (Water Natuurlijk): Normaal gesproken ga ik voor goud maar zelfs in dit waterschap beschouw ik het niet genoeg want er was ook nog platina. Dus ik ben niet zo gauw tevreden met minder.

De voorzitter: Goed, hier stopt de discussie dan ook weer. Dan gaan wij door naar de VVD de heer Rijtema.

De heer Rijtema (VVD): Dank u wel voorzitter. De vragen zijn naar tevredenheid beantwoordt. Zeker de in het vooruitzicht gestelde discussie die wij nog met elkaar aangaan zien wij met belangstelling tegemoet. Ik hoop dat die zich kan verbreden naar een totaal algemeen bestuur zodat wij de volgende meerjarenverkenning ook over een duurzaam financieel beleid beschikken. In ieder geval over de formulering daarvan. Ik zie dat met belangstelling tegemoet. Wij hebben geen verdere vragen op dit moment.

De voorzitter: De fractie Bedrijven de heer Van Keulen.

De heer Van Keulen (Bedrijven): Ja voorzitter dank. De meeste vragen zijn beantwoord. Wij vinden het uiteraard ook jammer dat twee fracties deze MJV niet kunnen ondersteunen want dan komen wij elkaar straks bij de begroting ook weer tegen. Een concrete vraag aan de fractie Landbouw. Waarom eigenlijk niet? Ik heb wel wat gehoord maar het is mij nog niet helemaal duidelijk waarom zij niet kunnen ondersteunen. Ook met een klein beetje flexibiliteit en denken zou het misschien mogelijk zijn. Dan een vraag aan de heer Lievers over de footprint CO² die opgezet wordt.

Wordt dat ook onderzocht aan de leverancierskant, aan de aannemerskant? Of is dat al van kracht op dit moment? Is het waterschap bereid daar ook voorwaarden aan te gaan verbinden? Dan heb ik het over toekomstig inkoopbeleid dat aan de orde komt.

De voorzitter: Dan de fractie Landbouw de heer Siebring. Nee, de heer Mentink.

De heer Mentink (Landbouw): Dank u wel voorzitter. Wij vinden het ook ongelooflijk jammer dat wij niet kunnen instemmen met de meerjarenverkenning. Ik heb dat bij een eerder betoog ook al gedaan en ik heb er vragen over gesteld. Ik heb in de aanpassing van het belastingstelsel ook heel duidelijk aangegeven dat wij gevangen zitten in het belastingsysteem. Wij hebben netjes antwoord gekregen van het waterschap hoe het zit met het gevangen zitten in het belastingsysteem. Natuurlijk willen wij heel graag meedoen maar ik heb in de eerdere bijeenkomsten heel duidelijk gezegd waarom wij zoveel moeite hebben om hiermee in te stemmen. Het verbaast mij nu een beetje, ik zal ook graag een reactie van iedere partij willen. Ik heb aangegeven dat wij met corona te maken hebben en dat heeft ons direct geraakt heeft in de prijzen. Er zullen heel veel bedrijven het gewoon niet op kunnen brengen. In de kwijtscheldingsregeling komen wij niet in. Dat is helder. Dus wij zitten gevangen in een belastingsysteem en daarom verbaast het mij dat anderen mensen het verbaast dat wij er niet mee instemmen. Wij hebben heel grote zorgen. Dat is ook vanuit onze achterban ingegeven. Wij zijn gelijk geraakt daarom ook mijn vraag. Wij moeten de lastendruk bovengemiddeld dragen en dat is iets wat wij niet kunnen. Wij willen wel, daar zit het niet op vast, maar wij kunnen niet. Dat is ons antwoord daarin.

De voorzitter: Ja, dank u. Ik weet niet of iemand daarop direct wil reageren. Zo niet, dan ga ik door. Dan komen wij bij de fractie ChristenUnie de heer Tromp.

De heer Tromp (ChristenUnie): Ja, dank u wel voorzitter. Ik wil graag even reageren in tweede termijn. Ik heb de vraag gesteld, en u herhaalde hem nog heel mooi, over welke rwzi als eerste water zonder medicijnresten zal lozen. Dat was niet helemaal retorisch bedoeld omdat de pilots die wij doen en de kennis die wij verkrijgen niet het doel op zich is. Wij zouden graag willen zien wat de effecten daarvan zijn. Dat wij werken aan de rwzi's in een plan dat gaat voldoen aan de Kaderrichtlijn Water is fantastisch, zeker en dat juichen wij van harte toe maar welke rwzi echt schoon water gaat lozen daar zijn wij heel nieuwsgierig naar. Ik dank de heer Stegeman voor het antwoord dat hij geeft over KRW en al dan niet onteigenen. U zegt wat ik bedoel namelijk niet onteigenen om het onteigenen maar ook het middel niet overboord gooien omdat alleen al het middel hebben kan helpen om het doel te bereiken. Dat is precies wat ik ook beoog en zo heeft u dat gezegd. Zo staat het in het verslag en zijn wij het eens. Dank u.

De voorzitter: De fractie 50PLUS de heer Meijboom.

De heer Meijboom (50PLUS): Ja, ik wil antwoorden op de heer Stegeman die mij heeft aangeraden koffie te gaan drinken met de ChristenUnie. Ik kan tegen de heer Stegeman zeggen dat wij dat graag en veel doen. Wij zien dat toch min of meer als onze broeders in de strijd en wij zullen het niet nalaten daarmee door te gaan. Maar de realiteit is dat wij eigenlijk een soort aanhangers zijn van het plan van Water Natuurlijk zoals ik dat al eerder heb gezegd maar dat wij helaas de arme tak van de familie zijn en niet zoveel zakgeld hebben om dat allemaal uit te geven. Maar wij blijven grootouders meneer Stegeman en ik zie uw pogingen aan alle kanten het voor ons toch aantrekkelijk te maken en dat waardeer ik zeer. Misschien zijn wij wel als grootouders die bezig zijn een cadeau voor hun kleinkind uit te kiezen en uiteindelijk dan toch maar voor dat duurdere cadeau gaan. Dank u.

De voorzitter: Dan geef ik het woord aan de fractie Natuur de heer Alberts.

De heer Alberts (Natuur): Die kan ...

De voorzitter: Oh, pardon. De heer Tromp wil bij interruptie reageren.

De heer Tromp (ChristenUnie): Nou eigenlijk niet. Ik was helemaal nog niet klaar met mijn tweede termijn maar er werd ... Ja, de koffie vliegt ons om de oren vanavond. Dat snap ik.

De voorzitter: Neemt u mij niet kwalijk. Ik had het niet door. Ik dacht dat u afgerond had en dat wij door konden gaan.

De heer Tromp (ChristenUnie): Ja, misschien was het een wat langere stilte in de voorbereiding op het laatste punt.

De voorzitter: Dan komt nu uw deel twee in de tweede termijn.

De heer Tromp (ChristenUnie): Ja, deel 2 in tweede termijn. Oké, dank u voorzitter. Ja, de laatste vraag die wij hadden gaat inderdaad over het uitspreken van ambitie over banen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. U zegt dat wij in het najaar moeten nadenken over de strategische personeelsplanning. Dan zal het gaan over opleiding en ook participatie. Ik denk ook dat het goed is daar langer en breder met elkaar bij stil te staan. Maar u koppelt het aan de taakstelling en toch wel de complexiteit daarin. Ik wil toch echt een beroep doen om het daaruit te halen. Uiteraard zal het heus wel wat geld kosten en het zal heus wel wat subsidie opleveren maar ik wil het echt brengen naar het maatschappelijk doel dat wij zijn. Ik wil uit een heel gesprek over taakstelling blijven. Taakstelling die krap genoeg is maar waarin wij altijd ruimte vinden voor een aantal plekken voor deze mensen. Daarvan ben ik overtuigd. Tot slot de suggestie van de heer Stegeman om koffie te gaan drinken met 50PLUS. Volgens hebben wij min of meer al een soort afspraak om even met elkaar wat meer te gaan verkennen. Dat gaan wij doen. Wat mij betreft doen wij dat met Bob Dylan op de achtergrond. Dank u wel.

De voorzitter: Ja, hiermee heeft u het afgerond. Dan ga ik even naar de heer Meijboom van 50PLUS. Was u klaar met uw tweede termijn?

De heer Meijboom (50PLUS): Ja, voor zover ik weet wel.

De voorzitter: Oké. Dan is nu het woord aan de heer Alberts van de fractie Natuur.

De heer Alberts (Natuur): Ja, dan zal ik het kort houden. Geen vragen, geen opmerkingen.

De voorzitter: Dan de heer Ensink bij interruptie in de tweede termijn.

De heer Ensink (CDA): Ja voorzitter, ik heb het misschien even laten lopen maar de heer Mentink heeft toch nog een vraag bij ons neergelegd om te reageren. Daar moest ik toch even over nadenken. Ik heb behoefte aan een korte schorsing maar ik heb ook wel zin in koffie moet ik eerlijk zeggen.

De voorzitter: Dat laatste is een bijkomstigheid neem ik aan. Ik vind het wel heel verstandig dat u deze interventie even doet. Dat zeg ik in alle eerlijkheid. Ik vind de oproep van de heer Mentink toch wel indringend. Het hield mij wel bezig in mijn hoofd. Ik ben blij te horen dat dat bij u ook zo is. Het lijkt mij heel verstandig dat wij allemaal even schorsen, een kop koffie pakken en even die vraag, die oproep, die boodschap die hij neerlegde op ons te laten inwerken. Na de schorsing geef ik u allemaal even de gelegenheid aan te geven wat u daarop nog wilt zeggen.

Dan maakt het dagelijks bestuur handig gebruik van de gelegenheid om zich ook nog even te beraden. Dat is nog een bijkomende reden. Ik schors de vergadering voor een kwartiertje. Om 21.30 uur vervolgen wij de vergadering.

Schorsing

De voorzitter: Dames en heren, wilt u allemaal plaatsnemen? Dan heropen ik de vergadering na de schorsing.

De schorsing is ingezet vanuit de behoefte na te denken over het appél dat de fractie Landbouw op tafel heeft gelegd. Verzoek voor schorsing werd gedaan door de heer Ensink van het CDA. Ik stel voor dat hij als eerste het woord neemt en daarna geef ik allen die ook het woord willen voeren de gelegenheid. Het woord is aan de Ensink van het CDA.

De heer Ensink (CDA): Dank u wel voorzitter. Wij hebben in de pauze eens uitvoerig een aantal zaken de revue laten passeren waarom wij toch tot een verschillende afweging en standpuntbepaling ten opzichte van de meerjarenraming kwamen en komen. Dat heeft een goede discussie opgeleverd. Ja, wat het resultaat nog geworden is bij de fractie LTO moeten zij zelf maar zeggen.

De voorzitter: Oké. Zal ik dan toch maar eerst ... Nou, zeg maar wie nu het woord wil voeren. Wie? De heer Wispels fractie AWP.

De heer Wispels (AWP): Dank u wel voorzitter. De fractie Landbouw heeft iedere fractie gevraagd een reactie te geven op hun standpunt. Dat wil de AWP ook graag doen. Zoals eerder aangegeven betreuren wij het. Ook ten aanzien van de OUDERENPARTIJ. Ten aanzien van de LTO probeer ik zo goed mogelijk aan te voelen wat er speelt. In de landbouw speelt er natuurlijk veel. Heel veel gekoppeld aan de stikstofsituatie. Maar het agendapunt wat voorligt is de meerjarenverkenning en die is gekoppeld aan het bestuursakkoord. Met het bestuursakkoord is de fractie Landbouw akkoord gegaan maar met het op geld zetten niet. De meerjarenverkenning. De heer Stegeman heeft duidelijk aangegeven dat wij dit doen op basis van het bestuursakkoord dat wij vorig jaar zijn aangegaan. Vanuit de filosofie is het op geld gezet terwijl er genoeg risico's zijn die daarvan af kunnen wijken. Dat zouden wij dus al bij de komende begroting kunnen gaan doen en ook volgend jaar. Dan gaan wij de boel weer doornemen en ontwikkelen. Dus het zou eigenlijk mooi zijn als wij de fractie Landbouw binnen kunnen krijgen of in ieder geval niet tegen kunnen krijgen ten opzichte van het bestuursakkoord en de financiën. Dat is eigenlijk de zoektocht waar het AWP naar op zoek is.

De voorzitter: Ja. Ik zal de fractie Landbouw als laatste in dit rondje het woord geven. Dan kijk ik wie nog het woord wil voeren. De heer Nicolaï fractie Water Natuurlijk.

De heer Nicolaï (Water Natuurlijk): Ja, dank u voorzitter. Nogmaals vinden wij het heel erg jammer dat LTO niet akkoord kan gaan met de MJV zoals die nu voorligt. Ja, als reden wordt aangegeven 'de corona'. Ja de corona heeft ervoor gezorgd dat een paar bedrijfstakken extra zwaar geraakt zijn. De landbouw wordt niet bovenmatig geraakt. Gemiddeld zal er 3% inkomstenderving zijn in de landbouw. Maar 3% is niet te onderschatten want het is denk ik, dat is mijn interpretatie, ook een optelling bij landbouw. Het is niet alleen dit, het is én de stikstof, én het fosfaat. Het is een hele stapel van maatregelen die hen treft waardoor denk ik deze move ook gedaan wordt. Aan de andere kant betaalt landbouw op dit moment 14,5% van het systeemtarief terwijl gebouwd en ingezetenen 80% van hetzelfde systeemtarief voor hun rekening neemt. Als je landbouw minder zou laten betalen zou het bij anderen omhoog moeten gaan. Het zijn communicerende vaten. Met de nieuwe kostentoedeling is volgend jaar het eerste moment waarop wij het er met elkaar over kunnen hebben.

Wij zien als Water Natuurlijk nu geen ruimte LTO hierin financieel tegemoet te komen om de bijdrage van de LTO hierin te verlagen. Dus hopen wij dat LTO er nog eens over wil nadenken of zij toch binnen boord willen blijven ondanks dat wij begrip hebben voor hun moeilijke situatie.

De voorzitter: Is er nog een andere fractie die het woord wil voeren? De heer Tromp van de ChristenUnie.

De heer Tromp (ChristenUnie): Ja, ik twijfel een beetje omdat de heer Mentink eigenlijk elke partij gevraagd heeft een reactie te geven. Dan wil ik dat ook doen. Dat is toch wel teleurstelling uitspreken over het feit dat zij niet de meerjarenverkenning kunnen en willen steunen.

Waarbij met name de financiën worden aangegeven. De lange lijn, de zogenaamde stip op de horizon. Ik denk dat wij daarin toch elkaar ontzettend goed vinden. Als geheel bestuur. Dat geldt ook voor de OUDERENPARTIJ denk ik. Ik hoor een aantal partijen heel kritisch over de financiën en zeker ook in het licht van andere problemen en vraagstukken en daar komt corona dan overheen. Maar ik vraag mij af wat zou dan helpen om daarin wat meer lucht te vinden. Want gevangen zitten in het systeem, zoals de heer Mentink dat noemt, kan maar daar kun je in de meerjarenverkenning volgens mij ontzettend weinig aan veranderen. Dus volgens mij moet je daar vooral kijken naar wat er wel kan. Wat er dan ligt is denk ik voor het gehele gebied, alle belanghebbenden, een behoorlijk rooskleurig verhaal.

De voorzitter: De heer Meijboom 50PLUS.

De heer Meijboom (50PLUS): Ja, om onze mening te geven. Wij kunnen het standpunt van LTO helemaal begrijpen. Wij zitten in een vergelijkbare situatie al is die totaal anders. Maar toch een vergelijkbare situatie. Ik kan hun standpunt heel goed begrijpen. Ik heb daar ook vrede mee.

De voorzitter: Iemand anders nog? Niet, dan geef ik het woord aan de fractie Landbouw de heer Siebring.

De heer Siebring (Landbouw): Ja dank u wel voorzitter. Allereerst mijn waardering voor de manier waarop wij deze ruimte krijgen en waarop alle fracties gereageerd hebben. Dank daarvoor. Ja, de heer Nicolaï zegt 3% minder in de landbouw. Ik moet er wel op wijzen dat er een aantal sectoren zijn in de landbouw. Een aantal sectoren hebben enorm geplust in de corona en een aantal sectoren hebben echt enorme verliezen geleden. Die moeten ook die waterschapsbelasting betalen. Ja, de heer Wispels zegt dat wij akkoord zijn gegaan met het bestuursakkoord. De meerjarenverkenning die nu voorligt heeft een investeringsniveau dat 32 miljoen euro hoger ligt dan de oorspronkelijke 26 miljoen euro. Dat is niet een klein beetje meer, niet een beetje, het is exorbitant meer. Wij hebben daar moeite mee. Je kunt zeggen dat wij samen de lasten moeten betalen maar de heer Nicolaï doet alsof het ambitieniveau dat nu voorligt in beton gegoten is. Ook daar zou je dingen kunnen temporiseren, iets op een later moment doen of op een iets andere manier waardoor het investeringsniveau weer naar een normale situatie komt en onze schuldenpositie niet zo gaat stijgen. Wij hebben daar moeite mee. Als laatste, dat is voor ons heel belangrijk, ik moet morgenavond voor een zaal met boeren staan en dan moet ik uitleggen waarom zij de komende vier jaren 25% meer belasting moeten betalen. Ik kan dat niet en ik wil dat niet. Dus wij kunnen onze handtekening niet onder deze meerjarenverkenning zetten. Tot zover.

De voorzitter: Ja. Dan heeft u nog de beantwoording van het dagelijks bestuur in tweede termijn tegoe. Tenzij u nog wilt reageren op de woorden van de heer Siebring. Niet? Dan geef ik het woord in de beantwoording in tweede termijn vanuit het dagelijks bestuur eerst aan de heer Stegeman.

De heer Stegeman: Dank u. Ook kort namens het dagelijks bestuur een reactie op de vraagstelling vanuit LTO. Ik denk dat ik de laatste ben die niet beseft hoe de situatie in de landbouw is en ook precies kan indenken hoe de gevoelens bij jullie op dit moment zijn. Het neemt niet weg dat ik vanuit het bestuur moet gaan handelen binnen de kaders die mij geboden zijn. Dat is primair de kostentoedeling. Ik wil nogmaals de opmerking maken dat wij binnen die kostentoedeling eigenlijk het maximale hebben gedaan door gedifferentieerde inzet van tariefegalisatie die met name ten gunste komt van de eenpersoonshuishoudens en ongebouwd. Dat is de eerste reactie. Daarnaast wil ik toch met nadruk verklaren dat wij allen gevraagd zijn voor de toekomst een duurzaam systeem achter te laten. Ik denk dat met name de laatste jaren, ik denk aan de effecten van de droogte, van ons veel inspanningen vragen in het watersysteem die met name ook ten dienste en ten gunste zullen zijn van de landbouw.

Het is nu eenmaal zo dat wij vorig jaar een bestuursakkoord overeen zijn gekomen waarbij wij niet hebben getwist over de ambities. Die hebben wij met elkaar heel helder uitgesproken. Daar waren wij gelukkig unaniem in. Dus wij hebben het vizier voor de toekomst allemaal nog dezelfde richting op staan. Helaas moet ik zeggen dat wij bij de nadere detaillering van het financieel onderzoek op de discrepantie zijn gestoten dat de toen gedachte financiële middelen niet geheel overeenkomen met de ambities die wij toen ook hebben vertaald. Daarvan hebben wij gemeend dat er drie scenario's zijn. Het eerste scenario is in feite het scenario dat LTO voorstaat: het geld centraal maar dan kun je minder ambities realiseren. Het andere scenario was alle ambities zoals wij die letterlijk hadden verwoord te vertalen in 13 of 23 regels in het bestuursakkoord. Dan zouden wij bij u zijn gekomen met een nog grotere tariefaanpassing. Na uitgebreide discussie ook samen met u hebben wij gemeend deze koers aan u voor te stellen en ja, het zou bijzonder plezierig zijn dat wij in gezamenlijkheid, net als bij het onderwerp van het belastingstelsel, uniform kunnen opereren. Maar goed wij moeten de mening van iedere fractie respecteren. Ongevraagd zou ik tegen de heer Siebring willen zeggen: Ik ben wel bereid morgenavond voor een zaal met boeren te staan om dit pleit te verdedigen.

De voorzitter: Dan kijk ik naar de andere dagelijks bestuursleden. Er ligt in ieder geval nog een verzoek om een reactie van de heer Lievers. Aan hem het woord.

De heer Lievers: Ja voorzitter. Ik was oprecht in de veronderstelling dat het een retorische vraag was die onderdeel uitmaakte van het betoog. Maar ik heb begrepen dat het niet zo is. Ik wil daar dan met alle plezier op antwoorden. De vraag was wanneer de eerste rwzi zover is dat die helemaal schoon water, dus ook zonder medicijnresten, effluent afgeeft. Dat is een wat lastige vraag om te beantwoorden. Ik zal het niet te uitgebreid doen maar ik wil u wel aangeven dat er op dit moment in Enschede en Emmen een pilot loopt. De pilot van Emmen is nu het verst gevorderd. Daar hebben wij goede verwachtingen dat wij dat kunnen omzetten ook in een concrete vierde trap die wij nodig hebben. Dat is een. Het tweede is dat er op dit moment nog geen heel duidelijke regelgeving is welke medicijnresten wij in welke mate moeten verwijderen. Het helpt ook niet om daarin focus aan te brengen. Tot slot heeft u zelf tijdens de heisessie aangegeven het interessant te vinden bepaalde thema's op te pakken als algemeen bestuur om in de vorm van een soort klankbordgroep of werkgroep zaken verder uit te werken. Dit lijkt mij een uitermate interessant thema: medicijnresten om dit in dat verband met elkaar te verkennen. Dus ik bied u aan input die u daarvoor nodig heeft beschikbaar te stellen. En ik ben ook zelf bereid daaraan deel te nemen. Dat heb ik al eerder met u afgesproken. Volgens mij een heel interessant thema om wat verder uit te breiden maar een concreet antwoord op uw vraag wanneer het zover is kan ik u op dit moment nog niet geven.

De voorzitter: Iemand anders nog van de dagelijks bestuursleden? Dan ten aanzien van mijzelf. Opnieuw uw vragen over participatiebanen. Het verzoek dat niet te koppelen aan de taakstelling.

Heel kort, ik bied u de gelegenheid, dat heb ik al toegezegd, in het najaar met mij in gesprek te gaan over het ontwikkelingsperspectief van de organisatie, ook op het gebied van personeel en met alle aspecten zoals de heer Mentink dat zojuist al aangaf. Daarbij dus ook het onderwerp participatie, inclusiviteit, diversiteit, alles hoort daarbij. Dan kunnen ambities geformuleerd worden maar toch zullen wij volgend jaar moeten kijken hoe het financieel ingepast kan worden in het hele verhaal van de exploitatie. Er liggen ook extra wensen op het gebied van vergroening, van educatie en daarover moeten wij het allemaal, ook in de discussie binnen deze zaal, met elkaar hebben. En er is iets te kiezen. Daarmee is de beantwoording van het dagelijks bestuur in tweede termijn afgerond en komen wij op de stemming over het voorstel. Aangezien er geen unanimititeit lijkt, ik zeg maar even het woord 'lijkt' wil ik eerst de gelegenheid bieden een stemverklaring af te geven voor degene die daar gebruik van wil maken. Daarna zal ik u vragen wie zich van stemming wil onthouden en dan wie voorstemt en wie tegenstemt. Wie wil gebruikmaken van de mogelijkheid een stemverklaring af te leggen? Ik zie de heer Meijboom. Dan geef ik nu het woord aan de heer Meijboom van 50PLUS.

De heer Meijboom (50PLUS): Ja, ik wil deze stemverklaring afgeven omdat ik heel erg waardeer hoe de meerjarenverkenning eruitziet en ik een heel groot deel van die plannen volstrekt kan steunen. Ik zie ook wel dat wij verder moeten met het waterschap om voor de toekomst dit voor elkaar te krijgen. Aan de andere kant heb ik een achterban waar ik rekening mee moet houden en die ik niet zomaar met een verhoogde belasting kan opzadelen. Daarom zal ik mij van stemming onthouden. Ik wil het plan niet in de war sturen en ik wil ook niet duidelijk tegen stemmen, maar ik kan mijzelf niet zover krijgen voor te stemmen.

De voorzitter: Dank u, helder. Iemand anders nog? Dan stel ik allereerst de vraag wie zich van stemming wil onthouden. Wilt u uw hand opsteken? Ik tel alleen de heer Meijboom. Waarvan akte. Dan vraag ik u wie kan instemmen met het voorstel van de MJV. Houdt u de handen even omhoog. Dan moet ik exact gaan tellen, 19 stemmen voor. Dat is genoteerd. En wie stemt tegen het voorstel? Wilt u uw hand opsteken? Dat zijn 2 stemmen tegen. Voor de zekerheid kijk ik nog even rond. Ja, 2 stemmen tegen, 19 stemmen voor en 1 onthouding. Daarmee is het voorstel aangenomen. Aldus besloten.

III. Afronding en sluiting vergadering

6. Sluiting

De voorzitter: Dan komen wij aan het einde van deze vergadering. Ik wil u nog kort meegeven, dan moet is even spieken op het juiste blaadje, dat de vergadering van 7 oktober komt te vervallen. Dat bericht heeft u misschien al bereikt. De agendacommissie heeft zich gebogen over het aantal onderwerpen dat voorligt en heeft geconstateerd dat het er zo weinig zijn dat die kunnen doorschuiven naar de algemeen bestuursvergadering van 25 november aanstaande. Dat zal tevens de vergadering zijn waarin ook de begroting voor 2021 wordt behandeld. Dat is alles wat ik u te zeggen heb. Ik nodig u uit nog even na te praten. Als u dat wilt kan dat.

Daarmee sluit ik de vergadering en dank u allen voor uw aanwezigheid. Wel thuis vanavond en graag tot de volgende keer.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering d.d. 25 november 2020.

Het algemeen bestuur,

dr. S.M.M. Kuks, watergraaf

drs. R.I. Andringa, secretaris